

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZUŠ PLZEŇ, CHVÁLENICKÁ17

Hudba je řečí pro tento svět, právě ona je jazykem srozumitelným tam, kde už srozumitelnost neočekáváme. Právě ona je objevitelkou schopností, které jsme už zapomněli.

Autor: Jiří Pilka

OBSAH

1. Identifikační údaje	5
1.1 Předkladatel	5
1.2 Zřizovatel	5
1.3 Platnost dokumentu	5
2. Charakteristika školy	6
2.1 Počet oborů, velikost	6
2.2 Historie a současnost	6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	6
2.4 Zásady řízení školy	6
2.5 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce	6
2.6 Vybavení školy a její podmínky	6
3. Zaměření školy a její vize	7
3.1 Zaměření školy	7
3.2 Vize školy	7
4. Výchovné a vzdělávací strategie	7
4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci	7
4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	8
4.3 Strategie pro kompetenci kulturní	8
5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	8
5.1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky v uměleckých oborech	8
5.2 Vzdělávací obsah hudebního oboru	9
5.2.1 Studijní zaměření Přípravné studium	10
5.2.2 Vyučovací předmět Hudební nauka	12
5.2.3 Studijní zaměření Hra na klavír	13
5.2.4 Studijní zaměření Hra na cembalo	17
5.2.5 Studijní zaměření Hra na EKN ⁱ	20
5.2.6 Studijní zaměření Hra na housle	23
5.2.7 Studijní zaměření Hra na violoncello	27
5.2.8 Studijní zaměření Hra na kontrabas	31
5.2.9 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	33
5.2.10 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	36
5.2.11 Studijní zaměření Hra na barokní flétnu	39
5.2.12 Studijní zaměření Hra na klarinet	42
5.2.13 Studijní zaměření Hra na saxofon	46
5.2.14 Studijní zaměření Hra na trubku	49
5.2.15 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku	52
5.2.16 Studijní zaměření Hra na pozoun	55
5.2.17 Studijní zaměření Hra na lesní roh	58
5.2.18 Studijní zaměření Hra na tubu	61
5.2.19 Studijní zaměření Hra na kytaru	63
5.2.20 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	67
5.2.21 Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	69
5.2.22 Studijní zaměření Hra na žánrovou kytaru	72
5.2.23 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	77

5.2.24	Studijní zaměření	Sólový zpěv	81
5.2.25	Studijní zaměření	Hra na akordeon	84
5.2.26	Studijní zaměření	Hra na dudy	88
5.2.27	Vyučovací předmět	Skupinové praktikum	91
5.2.28	Vyučovací předmět	Skupinové praktikum pro klavíristy	93
5.3	Vzdělávací obsah výtvarného oboru		94
5.4	Vzdělávací obsah tanečního oboru		101
5.5	Vzdělávací obsah literárně-dramatického oboru		110
6.	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami		115
7.	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných		115
8.	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy		115
8.1	Zásady a způsob hodnocení žáků		115
8.2	Oblasti Vlastního hodnocení školy		116

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program Základní umělecké školy, Plzeň, Chválenická 17

1.1 Předkladatel:

Název školy:	Základní umělecká škola, Plzeň, Chválenická 17
Adresa školy:	Chválenická 17, 326 00 Plzeň
IČO:	45333165
Právní forma:	Příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele:	Jiří Stach, DIS.
Kontakty:	Tel.: 377 240 070
	Fax: 377 241 397
	E-mail: zuschv@seznam.cz
	Web: http://zuschvalenickaplzen.cz

1.2 Zřizovatel:

Adresa:	Plzeňský kraj
Kontakty:	Škroupova 18, 301 00 Plzeň
	Tel.: 377 195 111
	E-mail: posta@plzensky-kraj.cz

1.3 Platnost dokumentu:

1.září 2022

Podpis ředitele a razítko školy:

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA PLZEŇ
Chválenická 17
326 00 Plzeň 26
tel.: 377 240 070

2. Charakteristika školy

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola, Plzeň, Chválenická 17 má čtyři obory. Vyučuje se zde v oboru hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Cílová kapacita školy je 970 žáků. Celkový počet pedagogických pracovníků se dlouhodobě pohybuje okolo 50 pracovníků.

2.2 Historie, současnost

Škola zahájila svoji činnost v září roku 1962. V tomto roce byla zřízena tehdejší Lidová škola umění v Plzni, Chválenické ulici. Výuka probíhala jen v oboru hudebním a školu navštěvovalo 180 žáků. Učitelský sbor byl sedmičlenný. Po roce 1989 začíná nová epocha rozvoje základní umělecké školy. Počet žáků se postupně zvyšoval a na ZUŠ byl zřízen obor taneční (1992), výtvarný (1996) a literárně dramatický (2015). Po založení odloučených pracovišť se škola stala poskytovatelem vzdělávací nabídky v uvedených uměleckých oborech na území Slovan. V současné době studuje na ZUŠ kolem 900 žáků. Škola má 1 odloučené pracoviště:

Brojova 16, 326 00 Plzeň

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný. Učitelé jsou přístupni novým didaktickým a uměleckým směrům, mnozí z nich jsou též výkonnými hudebníky. Věkový průměr je okolo 43 let. Pracovníci školy se snaží, aby vztah k žákům, rodičům, celé veřejnosti i mezi sebou byl založen na vzájemné slušnosti, informovanosti, toleranci a úctě.

2.4 Zásady řízení školy

Vedení školy se řídí principem delegování úkolů a přenesením zodpovědnosti na vedoucí jednotlivých oddělení. Jsou dána jasná pravidla a pravomoci podřízeným pracovníkům. Úloha vedení školy pak spočívá především v dohledu nad dodržováním stanovených pravidel. Ředitel školy se pak snaží své kolegy nejen řídit a organizovat, ale také vést.

2.5 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola dlouhodobě spolupracuje s celou řadou organizací, které mají vztah ke kulturnímu a školskému dění v městě a obvodu Plzeň 2 a zároveň inspirují učitele při výchovně vzdělávacím procesu: Konzervatoř v Plzni, odbor kultury a Nadace pro kulturní aktivity Magistrátu města Plzně, Pedagogická fakulta ZČU, Plzeňská filharmonie, Divadlo J.K.Tyla, Charita města Plzně, Občanské sdružení Krystal, Plzeňské biskupství, Židovská obec, Pravoslavná církev, MŠ a ZŠ v obvodu Plzeň 2 a ostatní ZUŠ ve městě. ZUŠ pořádá pravidelné koncerty pro žáky, rodiče i širokou plzeňskou veřejnost. Žáci se zúčastňují soutěží, přehlídek, festivalů, vernisáží a zahraničních vystoupení.

ZUŠ dlouhodobě udržuje kontakty s Hudební školou Regensburg (Německo) a Hudební školou v Pleurtuit (Francie).

2.6 Vybavení školy a její podmínky

Hlavní výuka probíhá v pronajatých prostorách 25. ZŠ, Chválenické ul. a na odloučeném pracovišti (Brojova 16). Ve všech učebnách hudebního oboru jsou k dispozici odpovídající hudební nástroje, o jejichž kvalitu škola dbá (laděním, opravami, vyřazováním starých, nákupem nových), učební pomůcky a didaktická technika. K dispozici je koncertní sál s kapacitou 200 míst. Začínajícím žákům škola umožňuje zapůjčení zvolených hudebních nástrojů. Škola též vlastní notový a knižní archiv, který je nejméně 1x ročně aktualizován. Výuka výtvarného oboru se uskutečňuje v prostorách, které odpovídají

požadovanému standardu. Třída je vybavena ateliérovými stojany, grafickým lisem, hrnčičským kruhem, keramickou pecí apod. Studium v tanečním oboru probíhá v prostorách se zrcadlovou stěnou, pianinem a přehrávacím zařízením. V Brojově ulici je zřízen malý sál vhodný pro menší veřejná vystoupení a porady. Celkové pracovní podmínky však nejsou optimální, neboť se jedná v některých případech o pronajaté prostory (střídání se ZŠ) a práce učitelů ZUŠ je touto skutečností mnohdy omezována (vybavení tříd, stanovení rozvrhů apod.). Chybí též sborovna, kabinety a vlastní sál.

3. Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy

Poskytujeme širokou vzdělávací nabídku ve čtyřech oborech a podporujeme jejich vzájemnou spolupráci. Učíme žáky poznávat a vážit si kulturních hodnot a předávat je budoucím generacím. V hudebním oboru nabízíme uplatnění v různých hudebních žánrech a seskupeních: klasické, lidové a dechové hudbě, popu, jazz-rocku, folklóru (komorní hudba - dua, tria, kapely, soubory akordeonový, kytarový). Navazujeme na dlouholetou tradici velkých souborů a orchestrů, zejména Malého a Velkého folklórního souboru Meteláček a Malého a Velkého dechového orchestru a pokračujeme v odkazu jejich dobrého jména. Dbáme na spolupráci všech, kdo se účastní vzdělávacího procesu - žáků, učitelů a rodičů. Připravujeme děti i ke studiu na uměleckých školách vyššího typu (konzervatoře, střední školy uměleckého zaměření, pedagogické fakulty) a vychováváme z nich citově a kulturně bohaté osobnosti.

3.2 Vize školy

Zkvalitňovat pedagogickou práci, po odchodu některých učitelů do důchodu nahrazovat jejich místa vynikajícími lidmi a plně kvalifikovanými odborníky, pro které je umění a předávání vlastních zkušeností a vědomostí dalším generacím posláním. Pozitivním přístupem k dětem, novými metodami výuky a zlepšováním prostředí motivovat žáky k ochotné spolupráci a skvělým výsledkům. Ve vztahu škola – žáci – rodiče dbát o otevřenou komunikaci a spolupráci, neboť bez dobrých vztahů s rodičovskou veřejností není možná nejvyšší kvalita výsledků vzdělávání. Najít vlastní prostory, zejména sborovnu, koncertní sál a kabinety. V případě získání vlastních učeben rozšířit ICT techniku a zřídit hudební zvukové studio. Podporovat další vzdělávání pedagogů.

4. Výchovné a vzdělávací strategie

Ve všech uměleckých oborech na naší škole učitelé uplatňují výchovné a vzdělávací strategie pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

K práci se žákem přistupujeme podle jeho individuálních schopností a možností a srozumitelně mu předáváme teoretické a praktické vědomosti sloužící k uměleckému vyjádření. Upevňujeme jeho pracovní návyky a vedeme jej k samostatné iniciativě a práci. Vhodnými metodickými postupy motivujeme, podporujeme, rozvíjíme a usměrňujeme projevy jeho vlastního názoru. Nabízíme žákovi aktivní spolupráci při tvorbě studijního plánu. Výběrem repertoáru přibližujeme žákovi různá stylová období, seznamujeme ho s autory uměleckého díla a vedeme jej k vyhledávání a zpracování informací ze všech dostupných materiálů. Na hodinách je navozována atmosféra přátelství, tvořivosti a spolupráce.

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

Skrze vlastní aktivity vedeme žáka k samostatnému, přirozenému a kultivovanému projevu v umělecké a sociální komunikaci. S žáky a jejich rodiči společně navrhujeme a vytváříme pravidla (především ohledně práce a domácí přípravy a dbáme na jejich dodržování). V rámci zefektivnění vyučovacích hodin nabízíme rodičům dětí (zejména z Přípravného studia) možnost účasti ve výuce. Rodiče mohou být pravidelně informováni o studijních výsledcích – telefonem, mailem nebo osobně na třídních přehrávkách, které uskutečňujeme minimálně 2krát za školní rok. Podle svého zaměření a dovedností je žákům umožněno zapojování do různých hudebních seskupení (souborů, orchestru), čímž jsou vedeni k zodpovědnosti za práci na společném díle. Dbáme na principy slušného chování a vlastním příkladem vychováváme žáky k ohleduplnosti, čestnému jednání, soudržnosti, připravenosti, důslednosti, pracovitosti, koncentraci, vytrvalosti a toleranci. Otevřeně s žákem diskutujeme o individuálním i kolektivním výkonu, společně jej rozebíráme, radujeme se z úspěchů a pomáháme mu vyrovnat se s případným neúspěchem. Odmítáme veškeré projevy násilí, rasismu a sociální nadřazenosti.

4.3 Strategie pro kompetenci kulturní

Předáváme žákům kulturní základ do života, aby trvale a samostatně dokázali z nabytých vědomostí využít co nejvíce, byli schopni s nimi dále pracovat a předávat je svým vrstevníkům, potomkům, případně je využili v dalším studiu na uměleckých školách (konzervatoře, pedagogické fakulty, apod.) Dbáme, aby každý žák veřejně vystupoval na kulturních akcích pořádaných školou i při jiných příležitostech a aby se jich účastnil i jako divák. Těmito aktivitami prohlubujeme žákův zájem o regionální, národní i světovou kulturu a pomáháme rozvíjet jeho pocit národní sounáležitosti a hrdosti.

5. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

5.1 Všeobecné poznámky k organizaci výuky v uměleckých oborech

Formy výuky: individuální a kolektivní.

Vzdělávací obsahy předmětů a jejich forma jsou uvedeny u jednotlivých studijních zaměření. Studium se dělí do dvou stupňů: I.st. (pro žáky od 7 let) trvá 7 let, II.st. (pro žáky od 14let) trvá 4 roky. Po absolvování I. a II.stupně může žák pokračovat ve SPDⁱⁱ. Toto studium je určeno pro uchazeče od 18let a nemá přípravné studium. Vzdělávací obsah zvolených vyučovacích předmětů s příslušným studijním zaměřením vymezuje učitel vždy na 1 školní rok a uvede jej do třídní knihy. Před I.stupněm je zařazeno přípravné studium, zpravidla pro žáky od 5 - 7 let. Uskutečňuje se formou kolektivní. Zároveň lze navštěvovat přípravnou nástrojovou výuku či přípravnou hlasovou výuku (individuálně nebo skupinově). Skupinově lze navštěvovat též výuku ve hře na zobcovou flétnu a klávesy (2-4 žáci) a výuku ve hře na kytaru a v sólovém zpěvu (2 žáci), a to nejen v PSⁱⁱⁱ, ale ve všech ročnících.

Žáci na II.st. zákl.studia, kteří neabsolvovali I.stupeň základního studia odpovídajícího studijního zaměření, mohou být zařazeni do PS II, které probíhá ve vyučovacích předmětech Přípravná nástrojová výuka II nebo Přípravná hlasová výuka II. Pokud projeví o studium zájem žák starší, než je spodní věková hranice daného stupně, je zařazen do ročníku, který odpovídá jeho dispozicím a schopnostem.

Ve výjimečných případech je žákům umožněno postoupit do vyššího ročníku na základě úspěšně vykonané pololetní komisionální zkoušky.

Časová dotace:

Žák musí využít v plné výši minimální hodinovou dotaci stanovenou RVP ZUV pro daný stupeň:

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na nástroj (sólový zpěv)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1

Žáci, kteří prokáží mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání, mohou získat na návrh třídního učitele a po souhlasu ředitele školy hodinovou dotaci v individuální výuce ve výši až 2 vyučovacích hodin týdně.

V některých formách skupinového praktika (v orchestru nebo souboru) může být hodinová dotace v jednotlivých ročnících navýšena na 2 - 3 hodiny dle možností školy.

Oba stupně základního studia jsou ukončeny závěrečnou zkouškou, která má formu absolventského koncertu nebo komisionální zkoušky (hudební obor), absolventského vystoupení (taneční obor) a absolventské výstavy (výtvarný obor). Poté žák obdrží závěrečné vysvědčení.

5.2 Vzdělávací obsah hudebního oboru

Charakteristika

Hudební obor na ZUŠ Chválenická je počtem žáků a pedagogů zastoupen nejvíce ze všech uměleckých oborů. Je rozdělen do těchto oddělení:

- klavírní (výuka hry na klavír a cembalo)
- klávesové (výuka hry na elektronické klávesové nástroje)
- smyčcové (výuka hry na housle, violoncello, kontrabas)
- dechové (výuka hry na zobcovou flétnu, příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, bas-křídlovku, pozoun, lesní roh, tubu)
- kytarové (výuka hry na kytaru, elektrickou kytaru a baskytaru)
- bicích nástrojů
- akordeonové
- pěvecké (výuka sólového zpěvu)
- teoretických předmětů (výuka hudební teorie)

Povinnou součástí studia hudebního oboru je kolektivní předmět hudební nauka, který trvá od 1. – 5.ročníku I.stupně. Od 4.ročníku I.stupně povinně přibývá minimálně jedna z forem vyučovacího předmětu Skupinové praktikum, viz 5.2.27

Základní hudební vzdělávání též zahrnuje veřejná vystoupení v rámci ZUŠ, regionu a někdy i za jeho hranicemi.

5.2.1

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I A PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II

V přípravném studiu je hravou formou podchycen a rozvíjen zájem dětí o hudbu a nadále pak prohlubovány jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky, mimo jiné hudební sluch, rytmické cítění, hudební představivost, hudební paměť atd. Děti zpívají písně, učí se poznávat noty a postupně se je učí správně zapisovat do notové osnovy. Děti jsou hravou formou aktivizovány a podněcovány k tvořivým činnostem. Současně jsou sledováním dětí zjišťovány a usměrňovány jejich předpoklady pro další možnost studia v ZUŠ již na konkrétní hudební nástroj.

Charakteristika

Žáci ve věku od 5-7 let (rozhodující je věk k 1.9. v roce, ve kterém je žák přijat na ZUŠ) jsou zařazováni do konkrétních učebních plánů a předmětů studia či dalších studijních zaměření na základě věku, posouzení dovedností žáka vyučujícími příslušných předmětů v souladu s přáním žáků a jejich zákonných zástupců. Do učebního plánu A jsou zařazeny děti od 5 let(PHV^{iv} 1) i 6 let(PHV 2), do učebního plánu B od 6 let, do C od 5 i 6 let se zaměřením na vybraný hudební nástroj nebo sólový zpěv.

Vyučovací předměty:

Přípravná hudební výchova (kolektivní výuka)

Skupinová výuka (výuka v nástrojových skupinách nebo zpěvu po 2-4 žácích)

Přípravná nástrojová nebo přípravná hlasová výuka

Skupinová nebo přípravná výuka se přidává ke kolektivní výuce po konzultaci s rodiči, na základě doporučení učitele a schválení ředitelem školy. Stejným postupem může i 5ti letý žák nastoupit do učebního plánu B a v 2.ročníku PS přestoupit do učebního plánu C.

V případě nenaplnění Přípravné hudební výchovy dostatečným množstvím žáků lze kolektivní výuku slučovat.

Učební plán A

Předmět	1.pololetí	2.pololetí
Přípravná hudební výchova 1 nebo Přípravná hudební výchova 2	1	1
Skupinová výuka	-	-

Učební plán B

Předmět	1.pololetí	2.pololetí
Přípravná hudební výchova	1	1
Skupinová výuka	-	1

- výuka probíhá 1 rok

Učební plán C

Předmět	1.pololetí	2.pololetí
Přípravná hudební výchova 1 nebo Přípravná hudební výchova 2	1	1

Přípravná nástrojová výuka 1 nebo Přípravná hlasová výuka 2	0,5 - 1	0,5 - 1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova 1

Žák:

- zná jednoduché lidové písně v rozsahu 5-6 tónů
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii podle gest vyučujícího
- pomocí hry na tělo či s použitím Orffova instrumentáře umí rytmizovat říkadla a jednoduché písně

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova 2

Žák:

- dokáže zazpívat jednoduchou píseň
- rozezná vzestupnou a sestupnou melodii
- ovládá a využívá některé nástroje Orffova instrumentáře
- umí ztvárnit hudbu jednoduchým pohybem (rozlišuje těžkou a lehkou dobu)
- dokáže pojmenovat některé hudební nástroje
- na principu kontrastu rozeznává vlastnosti tónu
- zvládne napsat houslový klíč
- umí rozlišit noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové a osminové
- rozlišuje noty dle umístění v notové osnově $c^1 - c^2$

Vyučovací předměty Přípravná nástrojová výuka, Přípravná hlasová výuka

Vzdělávací obsahy těchto předmětů jsou začleněny do jednotlivých studijních zaměření hudebního oboru. Přípravná nástrojová výuka do příslušných studijních zaměření, Přípravná hlasová výuka do studijního zaměření Sólový zpěv (5.2.24)

Studijní zaměření Přípravné studium II

Studijní zaměření Přípravné studium II je realizováno před II.stupněm základního studia ve vyučovacím předmětu Přípravná nástrojová výuka II nebo Přípravná hlasová výuka. Je určeno žákům, kteří zahájili studium II.stupně základního studia bez absolvování I.stupně.

Učební plán

Předmět	1.pololetí	2.pololetí
Přípravná nástrojová výuka nebo Přípravná hlasová výuka	1	1

Poznámky k učebnímu plánu: Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů Přípravná nástrojová výuka II nebo Přípravná hlasová výuka II je uveden v příslušném studijním zaměření II.stupně základního studia.

5.2.2 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT HUDEBNÍ NAUKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Hudební nauka je společný pro všechna studijní zaměření Hudebního oboru. Cílem výuky je poskytnout žákům ucelený přehled potřebných teoretických znalostí. V 1.ročníku navazuje výuka na vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přípravná hudební výchova. Žáci rytmicko – pohybovými, pěveckými a dalšími činnostmi aktivně procvičují a upevňují potřebné vědomosti z hudební teorie. Ve 2. – 4. ročníku se žáci zaměřují především na získání znalostí, které uplatní při studiu zvoleného hudebního nástroje nebo zpěvu. Výuka v 5. ročníku obsahuje témata z různých oblastí současné hudby a vzdělávací obsah je nastaven tak, aby žáci byli inspirováni k hledání hlubších souvislostí v oblasti umění.

Učební osnovy vyučovacího předmětu: Hudební nauka

1. ročník

Žák:

- vyjmenuje hudební abecedu $\uparrow\downarrow$
- zapíše C, G dur stupnici
- čte noty c^1 - g^2
- pozná a dokáže zazpívat lidovou píseň
- rozezná a aplikuje základní rytmické hodnoty v rámci $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{4}{4}$ taktu
- dokáže určit noty s #, b, zná funkci odrážky
- zná základní hudební pojmy (vlastnosti tónu, staccato, legato, repetice, takt, taktová čára)

2. ročník

Žák:

- vyjmenuje durové stupnice do 4# a 2 b a dokáže je zapsat
- přečte noty c^1 - h^2
- rozezná sluchem dur a moll stupnici
- v notovém zápisu najde předznamenání, předtaktí, označení taktu, dynamiky, tempa
- vysvětlí základní hudební pojmy, označení a názvosloví

3. ročník

Žák:

- pojmenuje noty v houslovém klíči g - c^3
- vyjmenuje pořadí durových stupnic a určí hlavní stupně
- vyjmenuje druhy mollových stupnic
- vyjmenuje a zapíše dur stupnice do 4 křížků a 3 b a stupnici a moll
- umí utvořit základní intervaly
- ovládá základní rytmické útvary
- rozeznává dechové nástroje (dřevěné a žest'ové) a umí je vyjmenovat
- rozezná poslechem hudební díla období romantismu (symfonická báseň, opera)

4. ročník

Žák:

- utvoří durový a mollový kvintakord
- rozpozná durové a mollové akordy a stupnice

- transponuje jednoduché melodie do jiné tóniny
- v rytmických činnostech zvládá složitější rytmické útvary
- utvoří a určí základní intervaly
- umí enharmonicky zaměnit daný tón
- vyjmenuje melodické ozdoby
- rozeznává základní dělení hudebních nástrojů (strunné, klávesové, bicí)

5. ročník

Žák:

- vysvětlí stavbu stupnic a akordů dur a moll
- rozezná základní intervaly a sluchově dokáže rozlišit tónorod hrané skladby
- je schopen použít nejdůležitější hudební pojmy a označení (dynamické, přednesové, tempo-
vé
- utvoří zmenšený a zvětšený kvintakord, septakord
- umí vyspecifikovat základní znaky baroka, klasicismu a romantismu v hudbě
- na základě svých zkušeností vyjadřuje svůj názor na znějící hudbu a umí jej zdůvodnit

Hudební nauka je vyučována ve třídě s maximálním počtem 20 žáků.

5.2.3 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLAVÍR

Klavír byl vynalezen Florentínem B. Cristoforim kolem roku 1700. Již před ním se hrálo na jiné strunné nástroje, jako na klavichord či harpsichord, jehož výrobou se Cristofori rovněž zabýval. Zásahu na rozšíření pianu měl jiný Ital, Scipione Maffei, který roku 1711 publikoval oslavný spis o klavíru, který dal vzniknout generaci stavitelů pian poloviny 18. století. Ti původní nástroj přetvářeli a zdokonalovali. Zároveň jej rozšiřovali dále a začaly vznikat i první klavírní skladby. Výrazného vlivu dosáhl klavír ke konci 18. století, kdy byla klavírní literatura zásluhou skladatelů jako Wolfgang Amadeus Mozart či Joseph Haydn dostatečně široká a nástroj sám dostatečně rozšířený (nejprve mezi šlechtou, od počátku 19. století často i v měšťanských domácnostech), aby se našel dostatečný počet jeho příznivců. Klavír může být používán jako sólový i doprovodný nástroj, či jako součást orchestru.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na klavír	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- ovládá základní pianistické návyky a dovednosti – sezení s oporou, volnost paží, orientaci na klávesnici
- hraje podle sluchu na základě říkadel a písniček
- umí používat střídavě obě ruce
- dokáže přečíst jednoduchý notový zápis a zvládá základní hudební pojmy (houslový klíč, notová osnova, rychle – pomalu, vysoko – hluboko, silně - slabě)
- dovede napodobit základní hudební výraz, metrum, tempo a dynamiku
- je schopen spolupracovat při interpretaci jednoduchých čtyřručních skladeb

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na klavír

1.ročník

Žák:

- ovládá základní druhy úhozů (portamento, legato, staccato)
- umí přečíst základní notopis minimálně v rozsahu dvou oktáv
- dokáže zahrát jednoduché stupnice a akordy každou rukou zvlášť a elementární skladby oběma rukama dohromady
- s pomocí učitele je schopen zvolit přiměřené výrazové prostředky - tempo, dynamiku, artikulaci (tj.druh úhozu)
- prezentuje zkušenosti se souhrou formou čtyřruční hry s učitelem

2. ročník

Žák:

- zvládá koordinaci obou rukou
- dokáže zahrát jednoduchou stupnici a tříhlasé akordy protipohybem
- umí číst noty v rozšířeném rozsahu
- je schopen větších dynamických rozdílů
- dokáže ovládat základy pedalizace
- v souhře s učitelem nebo při elementárním doprovodu jednoduché písně realizuje osvojené dovednosti

3. ročník

Žák:

- hraje základní stupnice rovným pohybem a podle velikosti ruky čtyřhlasý akord každou rukou zvlášť
- dokáže prezentovat krásu a kvalitu klavírního tónu propojováním získaných dovedností
- je schopen vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky
- umí používat pedál podle návodu pedagoga

4. ročník

Žák:

- disponuje základní prstovou technikou a hraje stupnice a akordy v širším rozsahu 4 oktáv
- umí vytvořit zpěvný tón a používá citlivější dynamiku
- s pomocí pedagoga dokáže správně hudebně frázovat
- rozliší základní hudební styly
- pozná jednoduché melodické ozdoby (příraz, trylek, nátryl)
- při hře s pedálem umí koordinovat pohyb rukou a nohou a kontrolovat sluchem čistotu pedalizace
- aktivně se účastní čtyřruční nebo komorní hry

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice kombinovaně a velký rozklad akordů zvlášť
- ovládá sluchovou sebekontrolu, úhozovou kvalitu, technickou vybavenost arytmičkou srozumitelnost dle svých schopností
- uplatní svůj názor při výběru skladeb
- propojuje své názory na interpretaci skladeb s návody a radami pedagoga
- umí pedalizovat podle sluchu

6. ročník

Žák:

- v rámci svých schopností samostatně využívá získaných dovedností a zkušeností k provedení správné dynamiky, tempa a frázování
- je schopen zhodnotit výkon svůj i jiných interpretů
- vytvoří jednoduché doprovody k písňím
- umí zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- prezentuje se v souhře vhodným výběrem repertoáru i spoluhráčů

7. ročník

Žák:

- propojuje získané dovednosti při interpretaci různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížné skladby
- využívá sluchovou sebekontrolu a všech zvukových možností nástroje
- praktikuje čtyřruční nebo komorní hru pro větší radost ze společného muzicírování
- zvládá hru z listu dle svých individuálních schopností
- dokáže vybrat vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- předvede základní druhy úhozů: portamento, legato, staccato, odtah
- při hře využívá všechny prsty levé a pravé ruky
- pojmenuje a určí jednotlivé oktávy na nástroji
- přečte notový zápis zadaných skladeb v houslovém a basovém klíči

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na klavír

1. ročník

Žák:

- dokáže samostatně přistupovat k výběru i nastudování vhodně zvolených skladeb
- propojuje dovednosti a znalosti praktické i teoretické, např.se zajímá o hudebníformu, dějiny hudby, o vznik díla, aktivně poznává nahrávky různých interpretů a chodí na koncerty
- rozlišuje při hře melodii a doprovod

2.ročník

Žák:

- vysvětlí funkci agogických a dynamických označení ve studované skladbě
- při čtyřruční hře udrží společné tempo, soulad těžkých a lehkých dob, dodrží určenou dynamiku
- umí zahrát nepravidelné rytmické útvary

3. ročník

Žák:

- umí získat potřebný materiál k nastudování skladeb (např. o životě skladatele a době, kdy skladba vznikala)
- dokáže projevit svůj názor jak samostatným výběrem i nastudováním skladeb, tak hodnocením své i jiné interpretace
- vypracuje jednoduchý harmonický rozbor studovaných skladeb

4.ročník

Žák:

- umí pomocí úhozu rukou vytvořit odlišné barvy tónů s ohledem na charakter skladby
- samostatně nastuduje skladbu včetně agogiky, dynamiky, tempa, prstokladů, pedalizace
- vytvoří stylizovaný harmonický doprovod k melodii písně
- dokáže vybrat vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti a výběr dokáže obhájit

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.4 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA CEMBALO

Předmět hra na cembalo je určen žákům, kteří se zajímají o historicky poučenou interpretaci klávesové hudby 17. a 18. století. Výuka je rozložena do 7 let prvního stupně a 4 let druhého stupně základního studia na ZUŠ. Výuku lze kombinovat s hrou na klavír.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na cembalo	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na cembalo	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- zvládá správné sezení u nástroje a postavení rukou na klaviatuře
- používá střídavě obě ruce v jednoduchých artikulačních cvičeních a seznamuje se s artikulací a úhozem typickými pro hru na cembalo
- dokáže přečíst jednoduchý notový zápis v houslovém a basovém klíči
- hraje podle sluchu i z notového zápisu jednoduché skladby vhodně vybrané s ohledem na specifiku daného nástroje

Vyučovací předmět: Hra na cembalo

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- osvojí si návyky správného sezení, postavení rukou na nástroji a volnost paží
- hraje oběma rukama dohromady, učí se nezávislosti rukou
- ovládá v menším rozsahu čtení not v houslovém a basovém klíči, pozná délky not, takty, základní dynamická znaménka a tempová označení
- hraje jednoduchá artikulační cvičení, používá různou artikulaci a úhoz (non legato, legato, staccato) odlišuje těžké a lehké doby
- hraje snadné skladby z not i z paměti, s pomocí učitele se snaží vyjádřit charakter skladby

2. ročník

Žák:

- hraje dohromady s užitím odlišného úhozu a artikulace, učí se hře legatissimo – tzv. prstový pedál, pozná základní ornamentaci
- hraje snadné klavírní etudy s užitím různé artikulace
- interpretuje drobné skladby různých stylových období (renesance, baroko, raný klasicismus, 20. a 21. století)
- umí ve studované skladbě využít vhodné výrazové prostředky (úhoz, artikulace, tempo, agogika)
- vysvětlí pojem fráze
- doprovází píseň (T,S,D)

3. ročník

Žák:

- disponuje základními návyky – sezení a práce rukou na nástroji, uplatní základní technické prvky – různé typy úhozu, artikulace, agogiku, základní typy ornamentace
- interpretuje jednoduché skladby s využitím osvojených technických a výrazových prostředků, uplatní zvukovou sebekontrolu
- hraje drobné polyfonní skladby, realizuje jednoduchou analýzu hraných skladeb, rozpozná hlavní harmonické funkce
- zahraje skladby se základy generálbasu, hraje kadence v kvintové poloze, doprovází píseň píseň základními harmonickými funkcemi

4. ročník

Žák:

- zdokonalí hru ozdob, dbá na plasticitu polyfonní hry a zvukovou sebekontrolu
- využívá výrazových prostředků barokní hudby (inégal, arpeggio, ornamentace)
- realizuje analýzu hraných skladeb (forma, základní harmonické funkce)
- hraje snadná generálbasová cvičení, kadence v oktávové poloze, doprovází píseň sužitím jednoduchých figurací, transponuje

5. ročník

Žák:

- interpretuje skladby období renesance, baroka a raného klasicismu (tempová ataktová označení)
- hraje náročnější skladby 20. a 21. století
- volí vhodné výrazové prostředky dle typu a charakteru skladby
- hraje skladby z not i z paměti
- umí na vyšším stupni ve hře používat generálbas
- hraje kadence v terciové poloze
- v komorní hře dle svých schopností zapojí hru generálbasu

6. ročník

Žák:

- umí překlad rukou, event. střídání manuálů dle možností nástroje
- samostatně studuje a analyzuje skladby přiměřené obtížnosti
- s pomocí učitele zvolí vhodné technické a výrazové prostředky odpovídající stylovému zařazení skladby
- v komorní hře využije hru generálbasu

7. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých stylových období s užitím vhodných a stylově odpovídajících výrazových prostředků ve smyslu historicky poučené interpretace
- pracuje s Urtextem
- hraje skladby obtížnějšího technického charakteru dle svých schopností z not nebo z paměti
- analyzuje základní formální a harmonické prvky hrané skladby
- doprovodí a zharmonizuje písně
- uplatní základní hru generálbasu

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- ovládá správné sezení u nástroje
- používá obě ruce ke hře na nástroji a zvládá orientaci na klaviatuře (i nadvoumanuálovém nástroji)
- popíše jednoduše mechaniku nástroje a vznik tónu na cembale
- ovládá základní typy úhozu - non legato, legato, legatissimo, staccato
- hraje artikulační cvičení a skladby vhodně zvolené pro jeho technickou úroveň

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na cembalo

1. ročník

Žák:

- hraje z listu jednoduché skladby
- nastuduje samostatně náročnější notový materiál
- pracuje s Urtextem
- pozná základní rysy barokních tanců

2. ročník

Žák:

- umí pracovat s volnou improvizací formou (preludium non mesure, toccata)
- rozlišuje základní rysy francouzského, německého, italského a anglického stylu, vyjádří charakter daného tance
- uplatní hru generálbasu v komorní hře

3. ročník

Žák:

- předvede různou techniku hry (skoky, překlady rukou)
- zná základní stavbu nástroje, různé typy cembal a možnosti registrace
- rozšíří svůj rozhled v cembalové literatuře a dějinách
- hraje soudobou cembalovou tvorbu

4. ročník

Žák:

- má vlastní osobitý názor na studované skladby, jejich výrazovou a obsahovou stránku
- hodnotí kvalitu skladeb a interpretů
- rozebere notový zápis skladeb, které studuje
- zvolí vhodnou skladbu na absolventské vystoupení po poradě s učitelem i s ohledem na své interpretační schopnosti a svůj výběr zdůvodní

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.5 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA EKN^v

Elektronické klávesy jsou moderním hudebním nástrojem, který vznikl až v průběhu 20. století. EKN mohou napodobit a v některých případech i nahradit zvuk tradičních nástrojů. Díky povaze a technickým možnostem nástroje směřuje hra na EKN k interpretaci soudobé hudby, ale v repertoáru nechybí ani skladby klasické hudební literatury.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na EKN	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- dokáže nástroj popsat a správně zapojit
- sedí nebo stojí správně u nástroje
- umí použít základní funkce – on, off, start, stop
- zvládá základní postavení rukou na klávesnici
- přečte a zahraje noty c¹ – g¹
- hraje jednoduché melodie v pětiprstové poloze
- doprovází v levé ruce jedním prstem jednoduché lidové písně
- rozumí několika výrazům v angličtině – style, voice, tempo, volume, touch

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- umí číst noty a zná klávesy $c^1 - g^2$
- zvládá základy klavírní hry
- hraje oběma rukama současně
- hraje z dostupných klavírních škol a etud
- zahraje durové stupnice do 4# a 1b každou rukou zvlášť
- hraje lidové písně a skladby s automatickým doprovodem v levé ruce

2. ročník

Žák:

- zahraje vybrané durové od bílých kláves
- při hře automatického doprovodu používá akordy dur, moll, 7
- rozumí anglickým výrazům pro používané hudební nástroje
- používá další funkce – intro, ending, fill in

3. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 7# a 7b a akordy s obraty
- hraje složitější rytmické útvary - tečkovaný rytmus, synkopy, trioly
- ovládá popis nástroje – pojmenuje oktávy: malá - tříčárkovaná
- přečte noty v basovém klíči v rámci dané skladby
- rozliší dvoudobý a třídobý takt
- sám volí zvukový rejstřík
- hraje ve dvojhmatech

4. ročník

Žák:

- při hře doprovodu používá složitější akordy – dim, maj7, mi7, sus4
- zvolí k hlavní melodii základní druhy doprovodu – valčík, polka, beat, ballad atd.
- hraje šestnáctinové noty
- používá další funkce podle možností nástroje

5. ročník

Žák:

- hraje klavírní literaturu
- využívá plný rozsah nástroje
- vybere vhodný způsob doprovodu s ohledem na styl dané skladby
- rozpozná, vyjmenuje a zahraje melodické ozdoby (příráz, nátryl)
- hraje glissando
- hraje složitější rytmické útvary
- hraje v originálních tempech
- hraje technické pasáže v rychlejším tempu
- zahraje dvouhlasou polyfonii

6. ročník

Žák:

- hraje v terciích, sextách a akordech

- hraje charakteristické žánrové skladby
- hraje skladby v těžších tóninách
- zahraje swingový styl
- předvede znalost běžně používané anglické hudební terminologie

7. ročník

Žák:

- zahraje technicky složitější skladby
- rozliší základní taneční rytmy
- zahraje rychlé pasáže v pravé ruce
- zná různé styly a umí je správně interpretovat
- vytvoří si vlastní repertoár podle svého zájmu
- uloží zvuky a styly do paměti nástroje
- vybere vhodné skladby na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- dokáže nástroj popsat a správně zapojit
- sedí nebo stojí správně u nástroje
- umí použít základní funkce – on, off, start, stop
- zvládá základní postavení rukou na klávesnici
- umí číst noty a zná klávesy $g - g^2$
- zvládá základy klavírní hry
- hraje oběma rukama současně
- hraje z dostupných klavírních škol a etud
- zahraje durové stupnice do 4# a 1b každou rukou zvlášť
- hraje lidové písně a skladby s automatickým doprovodem v levé ruce

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- vyhledá nahrávky skladeb od různých interpretů a dokáže posoudit různý způsob provedení
- uplatní vlastní představu při nastavování stylů a zvukových možností
- vytvoří dvojhlas k lidové písni
- u studované skladby zvolí správný prstoklad, frázování a rejstříkování
- hraje rychle technické pasáže

2. ročník

Žák:

- využívá co nejvíce funkcí kláves
- samostatně vybere styl a zvuk, který odpovídá dané skladbě
- mění zvuky během hry
- dokáže upravit populární píseň pole originálu

3. ročník

Žák:

- upraví jednoduchou skladbu do různých aranžmá

- nahraje skladbu do nástroje v několika stopách
- určí hudební styl studované skladby
- upraví populární píseň podle originálu

4. ročník

Žák:

- dokáže samostatně nastudovat obtížnější skladbu
- vyhledá nový notový materiál
- ovládá anglické výrazy doprovodů a rejstříků
- spolupracuje při výběru skladeb pro své absolventské vystoupení
- pracuje samostatně při nácviu skladby po technické a výrazové stránce

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.6 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA HOUSLE

Vyučovací předmět **Hra na housle** nabízí žákům v průběhu studia možnosti individuálního odborného vzdělávání od samotných základů až po jejich další rozvoj. Výuka vychází především z individuálních a manuálních schopností žáka. Obohacuje jeho citové vnímání a pomáhá rozvíjet všechny složky hudebních a výrazových schopností. Housle jsou především sólovým nástrojem, ale nacházejí uplatnění i v kolektivní hře.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na housle	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- správně drží nástroj

- popíše části houslí a smyčce
- předvede hru smyčcem (arco) na prázdných strunách
- vybrnká (hra pizzicato) jednoduché lidové říkadlo nebo píseň

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na housle

1.ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice přes 1 oktávu v pomalém tempu + durový kvintakord
- předvede hru celým i polovinou smyčce (hra detaché, staccato)
- umí pojmenovat části nástroje
- umí zahrát národní píseň nebo krátkou skladbu z paměti

2. ročník

Žák:

- hraje v dur a moll prstokladu, durové stupnice přes 1 oktávu v rychlejším tempu + rozložené kvintakordy
- využívá hru detaché v různých částech smyčce, umí použít i legato
- umí hrát drobné etudy
- zahraje píseň nebo skladbičku s doprovodem druhého nástroje
- umí rozeznat základní dynamické rozdíly (forte, piano)

3. ročník

Žák:

- využívá základní návyky a dovednosti; (správné držení těla, koordinace pravé a levé ruky)
- zahraje durovou stupnici přes 2 oktávy a mollovou stupnici přes 1 oktávu + rozložené kvintakordy
- rozliší kontrast dynamicky i tempově
- opraví špatnou intonaci
- umí zahrát kratší skladbu z paměti

4. ročník

Žák:

- ovládá hru v 1.poloze ve všech prstokladech podle not
- zahraje mollovou stupnici přes 2 oktávy + rozložený kvintakord
- využívá uvolnění pravé ruky, zrychluje hru
- vzájemně kombinuje smyky
- v přednesech používá dynamiku i tempové změny, hraje z paměti
- svoje dovednosti uplatní i v předmětu Skupinové praktikum

5. ročník

Žák:

- používá hru ve 3.poloze i výměny z 1. do 3.polohy
- zahraje dur a moll stupnici s přechodem do 3.polohy přes 2 oktávy + rozložené kvintakordy
- začíná s přípravou vibrata
- vysvětlí princip ladění nástroje
- hraje skladby většího rozsahu alespoň zčásti z paměti

6. ročník

Žák:

- upevňuje a zdokonaluje hru v 1., 3. a 5.poloze
- zahraje dur a moll stupnici s přechodem do 3.polohy přes 2 oktávy v různých smykových a rytmických variantách + rozložené kvintakordy
- seznamuje se s výrazovými prostředky různých hudebních stylů
- techniku již známých smyků zdokonaluje, zrychluje a přidává smyk martellé
- předvede hru s využitím dvojhmatů i z paměti
- ladí housle s pomocí učitele

7. ročník

Žák:

- zvládá hru v polohách v 1. - 5.poloze
- zahraje dur a moll stupnici s přechodem do vyšších poloh přes 3 oktávy v rychlém tempu + rozložené kvintakordy
- hraje obtížnější smyky a jejich kombinace
- ovládá jednoduché dvojhmaty s prázdnou strunou
- umí používat dynamické rozlišení (crescendo apod.)
- při hře používá členění tempa (accelerando, ritardando), hraje z paměti
- rozliší styl skladeb
- zvládne samostatný nácvik jednoduchého cvičení
- si sám naladí housle

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- pojmenuje části houslí a smyčce
- hraje v dur a moll prstokladu
- vede smyčec po strunách ve všech jeho částech
- použije prstoklady ke hře jednoduchých lidových písní
- pokračuje ve studiu podle výstupů I.stupně od 2.ročníku

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na housle

1. ročník

Žák

- zahraje durovou a mollovou stupnici v rozsahu 3 oktáv + rozložené kvintakordy v rychlejším tempu
- v rozsáhlejší etudě předvede položené i házené smyky a přirozené flageolety
- využívá dynamické škály nástroje
- interpretuje alespoň část rozsáhlejší skladby z paměti
- zahraje notový part z listu

2. ročník

Žák:

- zahraje kvalitním tónem stupnice a kvintakordy ve 3 oktávách z paměti
- vybere vhodné způsoby nácviku technických problémů
- předvede etudu rozsáhlejšího charakteru
- interpretuje delší přednesové skladby z větší části z paměti

3. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu 3 oktáv + kvintakordy v rychlém tempu z paměti
- předvede rozsáhlejší etudu typu Mazas, Kreutzer
- vybere k nastudování vhodnou skladbu a dokáže obhájit její interpretaci
- samostatně studuje méně obtížný notový zápis
- interpretuje skladby různých stylových období z paměti a využívá všech výrazových prostředků

4. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu 3 oktáv + kvintakordy v rychlém tempu a v různých smykových variantách z paměti
- vybere skladby na absolventské vystoupení vzhledem ke svým interpretačním schopnostem
- zahraje etudu rozsáhlejšího charakteru
- u studované skladby určí hudební styl a jeho charakteristické rysy použije při interpretaci
- hraje na veřejných akcích školy

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.7 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA VIOLONCELLO

Hra na violoncello má v naší zemi dlouholetou tradici, jejíž základy položili vynikající čeští violoncellisté a pedagogové.

Cílem výuky hry na violoncello je získávání správných technických dovedností ke zdárnému ovládnutí nástroje, získávání zkušeností s využitím pestré škály zvukových možností nástroje, tříbení melodické a rytmické představivosti, získávání schopnosti hudebního vyjádření nejrozličnějších nálad.

Důležitou součástí vyučování je výchova ke spolupráci v rámci různých hudebních seskupení, jako např.: hra v komorním souboru (komorní orchestr, trio, kvartet apod.).

Neoddělitelnou součástí výuky je i teoretické hudební vzdělávání, které usnadňuje postup výuky v nástrojových dovednostech a významně přispívá k rozvíjení všech složek žákovy hudebnosti. Snahou odborného pedagoga je inspirovat žáka k hlubokému vztahu k hudbě a k radosti z muzicírování.

Výuka je rozdělena do dvou stupňů. Po absolvování školy může žák pokračovat ve studiu na vyšších hudebních školách a připravit se na kariéru profesionálního hudebníka.

Další možností je uplatnění svých znalostí a dovedností v různých amatérských seskupeních rozličného žánrového zaměření.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán II. stupeň

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na violoncello	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- popíše nástroj a smyčec, jeho jednotlivé části a jejich funkce, vysvětlí vznik tónu
- správně a uvolněně drží nástroj
- vytvoří první zvuky na nástroji pomocí pizzicato pravou rukou
- staví prsty levé ruky do základní polohy
- koordinuje levou a pravou ruku
- hraje první písničky podle sluchu

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

1. ročník

Žák:

- čte noty v basovém F klíči a čte v něm nejprve bez nástroje
- realizuje základní hráčské návyky - správně drží smyčec (hraje na prázdných strunách), sedí správně u nástroje, realizuje uvolněné pohyby rukou
- interpretuje jednoduchý notový text (základní cvičení)
- hraje lidové písně podle sluchu, případně také z not
- užívá základní smyčcovou techniku pravé ruky a prstovou techniku levé ruky, užívá elementární cvičné postupy

2. ročník

Žák:

- disponuje základní sluchovou představou o ladění nástroje, ladí s malou pomocí učitele
- realizuje technická prstová cvičení v základní a široké poloze
- realizuje technická cvičení v lubové poloze
- na základě správné představy kvalitního tónu realizuje správné rozezvučení strun
- využívá základních prvků smyčcové techniky (detache, martele)
- realizuje základní dynamické rozdíly - „piano“, „forte“
- disponuje základní dovedností ve hře vybraných stupnic v jedné oktávě
- interpretuje lidové písně a jednoduché skladbičky z paměti

3. ročník

Žák:

- na základě sluchové představy o ladění nástroje ladí sám
- analyzuje snadné a obtížné úseky při nácviu skladeb
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (uvolněně drží tělo i nástroj koordinujepohyb pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry používá základní technické prvky hry (ovládá celý smyčec i jeho části) a tvoří kvalitní tón
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze daného nástroje, v kombinacích na více strunách
- realizuje technická cvičení ve všech polohách od základní po lubovou
- provádí nácvik vibrata
- užívá základní varianty smyků (detaché, martele) a zdokonaluje další (spiccato)
- rozvíjí základní dynamickou škálu o crescendo ad decrescendo
- realizuje nácvik durových stupnic a akordů ve dvou oktávách
- zvládá jednoduché hudební útvary a jejich notový zápis
- vnímá náladu skladby a vyjádří ji elementárními výrazovými prostředky
- předvede z paměti jednoduchou skladbu
- uplatní své schopnosti v souhře s dalšími nástroji

4. ročník

Žák:

- disponuje základními poznatky k efektivnímu nácviu skladeb
- realizuje rozvíjení rychlosti a zběhlosti techniky levé ruky od základní po lubovou polohu
- využívá smykové kombinace
- propojuje všechny dovednosti při rozvíjení výrazové složky hry
- umí noty v tenorovém klíči
- hraje probírané stupnice a akordy dur ve dvou oktávách a moll v jedné oktávě
- analyzuje principy hry z listu
- interpretuje skladby různých stylových období

5. ročník

Žák:

- realizuje základní cvičení pro upevnění palcové polohy a pro nácvik flageoletů
- užívá různé smykové kombinace, zdokonaluje kvalitu smyků
- čte noty v tenorovém i houslovém klíči
- rozvíjí kvalitu vibrata ve vhodně vybraných skladbách
- realizuje dur a moll stupnice a akordy ve dvou oktávách, dvojhmaty v jedné oktávě
- využívá při hře své možnosti dynamického odstínění kvalitního tónu při vytvoření hudební fráze
- své znalosti a dovednosti využívá v orchestru i v komorních souborech

6. ročník

Žák:

- uplatňuje získané technické i výrazové dovednosti k interpretaci studovaných skladeb
- hraje stupnice dur a moll + akordy ve třech oktávách
- využívá zručnosti prstů v palcové poloze ve vybraných skladbách
- realizuje plynulé přechody do palcové polohy
- klade důraz na kvalitu vibrata v palcové poloze
- samostatně zvládá hru v zápise skladeb
- provede samostatný nácvik skladeb (výběr prstokladů, smyků)
- interpretuje skladby různých slohových období v sólové i komorní hře
- využívá sluchovou sebekontrolu při interpretaci skladeb

7. ročník

Žák:

- bezpečně užívá všech dosažených technických dovedností pravé i levé ruky
- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- realizuje pestrou škálu dynamiky
- volí rozdílné barvy pro vystižení jednotlivých nálad skladby
- ovládá samostatně orientování se v zápise interpretovaných skladeb
- pod vedením učitele rozvíjí vlastní hudební představy a vnímá odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- umí vyjmenovat části nástroje a smyčce
- hraje pizzicato a arco na prázdných strunách
- hraje lidové písně a drobné skladby v základní poloze
- předvede stupnice a akordy (1 oktáva), výběr v základní poloze
- zahraje krátké etudy - základní poloha

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na violoncello

1. ročník

Žák:

- využívá veškeré znalosti a dovednosti získané na prvním stupni
- dbá na kultivovaný projev po technické i výrazové stránce
- propojuje technickou a výrazovou stránku hry
- uplatňuje se v komorních souborech

2. ročník

Žák:

- rozvine dovednosti potřebné ke zvládnutí obtížnější literatury sólové i partů ve hřekomorní a orchestrální (řadové staccato, sautille, ricochet, vibratový trylek)
- vyhledá vhodné zvukové barvy na nástroji pro odlišení nálady skladby
- rozliší základní členění skladeb, tóninové vztahy a stavbu melodie
- se zapojuje v komorních souborech

3. ročník

Žák:

- samostatně navrhuje způsoby nácviu nových skladeb
- vytvoří vlastní prstoklady a smyky
- pracuje přístupy k řešení výrazového pojetí skladby (dynamika, agogika)

4. ročník

Žák:

- rozezná jednotlivé hudební styly
- prezentuje své názory na interpretovanou hudbu v rozhovorech s učitelem
- promítá dobré vzory i do vlastní interpretace

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.8 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KONTRABAS

Studijní zaměření **Hra na kontrabas** umožňuje žákovi využívat hudbu jako prostředek komunikace a uměleckého vyžití. Žákovi je umožněno osvojit si nejen hru podle not, ale i sólovou hru a hru podle akordických značek. Nabízí se mu tímto získat potřebné znalosti k souhře ve skupině s dalšími nástroji, např. v komorních souborech a orchestrech.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na kontrabas	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- čte plynule noty v basovém klíči
- umí pojmenovat části nástroje a smyčce
- zdokonaluje postoj u nástroje a vedení smyčce po prázdných strunách
- hraje jednoduchá prstová cvičení levé ruky v základní poloze

1. ročník

Žák:

- umí pojmenovat části nástroje a smyčce
- u nástroje má správný postoj
- vede smyčec po prázdných strunách
- hraje jednoduchá prstová cvičení

2. ročník

Žák:

- hraje celým i polovinou smyčce
- zná notaci základní a 1.položky
- drží a vede smyčec plynule po strunách
- zdokonalil synchronizaci pravé a levé ruky

3. ročník

Žák:

- žák stojí u nástroje přirozeně
- při hře rozlišuje kontrastní výrazové prostředky (silně-slabě, rychle-pomalů)
- zvládá hru pizzicato
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- zvládá plynule výměny poloh (základní - 2. poloha)
- je schopen samostatně opravovat intonaci
- své dosavadní dovednosti uplatňuje v komorních, nebo souborových uskupení

5. ročník

Žák:

- ovládá hru na nástroj do 4. polohy
- zdokonaluje smyčcovou techniku (hraje stupnice a skladby na různé rytmické způsoby)
- používá technické a výrazové prostředky (dynamika, vibrato)
- hraje podle značek durových a mollových akordů

6. ročník

Žák:

- zvládá hru z listu a z paměti
- je schopen rytmicky plynulé hry
- používá dynamiku a tempové změny v přednesech
- zvládá používání akordických značek

7. ročník

Žák:

- tvoří samostatně prstoklad
- zvládá i složitější rytmy
- připravuje se samostatně na vystoupení
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- umí vyjmenovat části nástroje a smyčce
- drží a vede smyčec plynule po strunách
- zvládá výměnu poloh: základní - 2. poloha
- zná noty v základní 2. poloze
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na kontrabas

1. ročník

Žák:

- zvládá plynulou výměnu poloh v rychlejších tempech
- zvládá hru z listu
- vkládá vlastní projev do interpretovaných skladeb

2. ročník

Žák:

- dodržuje intonační čistotu
- je schopen se ve výrazu a dynamice přizpůsobit svým spoluhráčům

3. ročník

Žák:

- využívá vibrata s důrazem na intonační přesnost
- dokáže vybrat vhodnou skladbu na veřejné vystoupení a svůj výběr obhájit

4. ročník

Žák:

- dokáže vnést vlastní výraz do přednesu interpretovaných skladeb
- zvládá kombinaci smykových variant
- plně využívá dynamiku

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.9 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Zobcová flétna je krásný hudební nástroj s bohatou historií a literaturou. Pro předškolní děti představuje, zvláště jako součást Orffova systému, jednu z prvních možností seznámení s instrumentální hudbou, děti školního věku se mohou přes různé hry, lidové písně a renesanční tance propracovat ke složitějším kompozicím barokním i moderním, profesionálním hráčům se pak otevírá široký repertoár od středověku po současnost včetně nejnáročnějších skladeb.

Ve vyučovacím předmětu Hra na zobcovou flétnu žák zahajuje studium hrou na sopránovou zobcovou flétnu. Ve vyšších ročnících může žák v rámci tohoto předmětu, po posouzení jeho studijních dispozic a s ohledem na jeho zájem, přidat hru na jiný hudební nástroj (zobcovou flétnu altovou, tenorovou, basovou). Vzdelávací obsah ročníkových výstupů se v takovém případě nemění. 1. – 3. ročník vzdělávacího předmětu Hra na zobcovou flétnu je nastaven tak, že zohledňuje obvyklé přestupy žáků do dalších studijních zaměření 5.2.10, 5.2.11, 5.2.12, 5.2.13, 5.2.14, 5.2.15, 5.2.16, 5.2.17

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I (1– 2 roky)

Žák:

- dokáže popsat jednotlivé části nástroje a zvládá péči o něj
- osvojuje si základní návyky pro hru na nástroj
- nadechuje pusou
- zvládá hru na ozvěnu (otázka – odpověď apod.)
- zahraje 3 – 5 tónů v rozmezí $g^1 - h^1$, resp. $g^1 - d^2$
- zahraje jednoduchou píseň podle sluchu

Základní studium I.stupně

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák:

- zvládá hravou formou elementární technické návyky
- prohlubuje dechovou techniku
- zvládá polohu jazyka při artikulaci (artikulační slabiky tú, dú nebo tý, dý)
- zvládá hru s doprovodem klavíru
- zahraje lidovou píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- hraje z paměti jednoduché melodie
- umí zahrát stupnice do 2# a 1b
- pracuje s dechem a jazykem
- umí zahrát jednoduchou skladbu z listu

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje si repertoár o další styly (tance, části suity apod.)
- rozvíjí hbitost prstů a rychlost jazyka při zachování důrazu na kvalitu tónu
- věnuje se komorní hře s jinými žáky (duo, trio apod.)
- zvládá skladby se složitějšími rytmy (synkopa, tečkovaný rytmus)
- uvědoměle pracuje s dynamikou a agogikou
- hraje v rozsahu $c^1 - c^3$

4. ročník

Žák:

- je schopen částečné samostatnosti ve výběru a přípravě probírané látky
- dokáže samostatně zahrát z paměti kratší skladby
- má základní návyky pro hru ve flétnovém nebo smíšeném komorním ansámblu
- dokáže rozpoznat styl skladeb typických pro zobcovou flétnu / renesance, baroko /
- zahraje jednu durovou a jednu mollovou stupnici + T^5 , D^7

5. ročník

Žák:

- zvládá chromaticky rozsah dvou oktáv na sopránovou i altovou flétnu
- ovládá durové, mollové, harmonické a melodické stupnice do 3# a 3b T5,D7
- umí číst zápis altové flétny
- používá jednoduché moderní techniky

6. ročník

Žák:

- dokáže vnímat náladu skladby a interpretovat ji s ohledem na stylové období
- umí samostatně nacvičit těžší skladbu
- hraje z listu
- zvládá na altovou flétnu chromaticky rozsah nástroje od f¹ do g³ a vybrané vyšší tóny

7. ročník

Žák:

- zvládá na základě své prstové techniky hru stupnic i akordů do 4 křížků, 4 bé, T5, D7
- dokáže uplatnit své znalosti a technické dovednosti v celém rozsahu nástroje
- dokáže vybrat vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- dokáže popsat jednotlivé části nástroje a zvládá péči o něj
- nadechuje pusou
- nasazuje na tu, du nebo tý, dý
- používá hmaty pravé a levé ruky
- zahraje jednoduchou skladbu

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák:

- samostatně se přiladí k jinému nástroji
- zahraje náročnější rytmické útvary (trioly, kvintoly, sextoly)
- využije veškeré pomocné hmaty u studovaných skladeb
- dokáže rozpoznat styly různých hudebních období
- umí samostatně nacvičit těžší skladbu

2. ročník

Žák:

- pojmenuje ve skladbě veškeré melodické ozdoby, určí způsob jejich hry
- charakterizuje hlavní znaky stylových období a studovaných skladeb
- užívá ve hře soudobých autorů moderní techniky (sputato, glissando, flažolety)

3. ročník

Žák:

- sestaví přehled nastudovaného materiálu pro účely veřejných vystoupení
- samostatně kontroluje kvalitu tónu

- zvládá základy ozdob v renesančním a barokním repertoáru
- dokáže samostatně vyhledat vhodné skladby pro veřejné vystoupení

4. ročník

Žák:

- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, dynamika, frázování apod.)
- umí vystihnout styl přednesového díla a interpretovat jej
- s jistotou zahraje předložené party z listu
- samostatně vyhledá vhodnou skladbu pro absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti a dokáže svůj výběr obhájit

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.10

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Oblíbenost příčné flétny trvá již od 17.století až po současnost.

Flétna se vyznačuje jemným a vysokým tónem. Uplatnění nachází nejen v hudbě klasické a a dechové, ale i v hudbě populární. Studium flétny vede žáka k seznámení širokého flétnového repertoáru a k uplatnění v sólové, komorní a orchestrální hře.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II.stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- nadechuje se pusou
- nasazuje jazykem
- popíše nástroj
- rozliší notu a pomlku celou, půlovou, osminovou

- hraje v rozsahu tónů $d^1 - d^2$

Základní studium I.stupně

Vyučovací předmět: Hra na příčnou flétnu

1.ročník

Žák:

- zná jednotlivé části nástroje
- umí správně držet nástroj
- nasazuje jazykem na „tu“
- umí zahrát vydržované tóny v rozsahu $d^1 - g^2$
- zahraje jednoduchou melodii

2.ročník

Žák:

- zná vydržované tóny v rozsahu $c^1 - c^3$
- zvládá hru legato, portamento, staccato
- hraje základní stupnice a jejich kvintakordy do 2# a 2b
- zahraje drobnou skladbu s druhým nástrojem

3.ročník

Žák:

- hraje vydržované tóny v rozsahu $c^1 - g^3$ a dbá při jejich na intonaci a kvalitu tónu
- odlehčuje prstovou techniku
- hraje stupnice a jejich kvintakordy do 3# a 3b
- zahraje podle dynamických znamének
- používá melodické ozdoby - trylek, příraz
- umí použít ritardando a accelerando

4.ročník

Žák:

- hraje v rozsahu nástroje $c^1 - h^3$
- umí rytmické a artikulační obměny při hře stupnic a kvintakordů
- hraje stupnice dur, moll, T^5 , D^7 do 3# a 3b
- obohacuje hru vibratem

5.ročník

Žák:

- umí vybrat a nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- hraje stupnice, T^5 , D , zm^7 do 4# a 4b legato, staccato
- používá dynamiku a agogiku

6.ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje
- zahraje těžší technická cvičení s prvky šestnáctinových not
- hraje stupnice a jejich T^5 , D^7 , zm^7 do 4# a 4b v rychlém tempu

7.ročník

Žák:

- propojuje ve hře všechny získané technické znalosti

- zná brániční dýchání
- hraje stupnice dur a moll, T⁵, D⁷, zm⁷ do 4# a 4b legato a staccato
- dokáže rozeznat různá stylová období
- zapojuje se ve skupinové hře
- zvolí vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- dbá na správný postoj, držení nástroje a postavení prstů
- nasazuje jazykem na tu
- hraje vydržované tóny
- zahraje jednoduchou melodii

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na příčnou flétnu

1. ročník

Žák:

- umí stupnice dur a moll do 4 křížků a 4 bé , T5, D7, zm7
- zahraje složitější rytmické útvary (kvintoly, sextoly, apod.)
- samostatně určí a dodrží vhodné nádechy ve studované skladbě
- samostatně naladí nástroj a v průběhu hry správně intonuje

2. ročník

Žák:

- samostatně pracuje s vibratem, barvou a kvalitou tónu
- sestaví přehled nastudovaného repertoáru pro účely veřejných vystoupení
- čte a hraje komplexně studovanou skladbu včetně dynamiky, tempového označení, agogiky
- samostatně vybere skladbu z odlišných stylových období nebo žánrů

3. ročník

Žák:

- samostatně kontroluje kvalitu tónu při studovaných skladbách
- s jistotou zahraje jednoduché, dvojité staccato
- předvede moderní techniky hry (frullato, flažolety apod.)
- hrou předvede pokročilou prstovou techniku v celém rozsahu nástroje

4. ročník

Žák:

- zahraje s jistotou náročnější notové party z listu
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby, včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, frázování apod.)
- dokáže vybrat vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu

1 hodiny týdně.

5.2.11 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA BAROKNÍ PŘÍČNOU FLÉTNU

Barokní příčná flétna neboli traverso byla jeden z nejoblíbenějších nástrojů v 18.století. Existovalo mnoho výrobců těchto fléten, např. rodina Hotteterre, Johann Joachim Quantz, Pierr Jaillarda Bressan, rodina Denner, Godfrid Adrian Rottenburgh a Johannes Hyacynthus Rottenburgh, Carl Palanca...atd. Díky několika málo dochovaným kusům příčných fléten došlo k obrození výroby těchto historických nástrojů. Typ a název flétny je dán dle jejich původních výrobců. Současnými výrobci (20.-21.st) jsou např. Rudolf Tutz a Rudolf Tutz ml.(Rakousko), Claire Souberyan (Francie), Martin Wenner (Německo), Alain Winkelmann (Švýcarsko), Fabio di Natale (Itálie), Jean Jacques Melzer (Francie).....

Barokní příčná flétna umožňuje hráči velký hudební rozvoj v oblasti tvoření tónů, barvy tónů , interpretaci ve stylových obdobích. Materiály, ze kterých se flétny vyráběly a vyrábí jsou různé druhy dřev. Každé má jinou barvu, jiný zvuk a práce s každým druhem dřeva je jiná - zimostřez, zimostřez mořený, palisandr, eben, grenadil.

Optimální věk pro začátek hry na tento nástroj je 10-11 let. Doporučuje se mít za sebou několik let výuky na jiný dechový nástroj jako je zobcová či příčná flétna. Žák se bude postupně seznamovat s nástrojem, utvrzovat nátlak, nové hmaty, barvu zvuku tónů, hrát s ladičkou -intonovat, hrát v komorní hře a seznamovat se s repertoárem pro barokní příčnou flétnu.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na barokní příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II.stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na barokní příčnou flétnu	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Základní studium I.stupně

Vyučovací předmět: Hra na barokní příčnou flétnu

1. ročník

Žák:

- se učí zvládat dech a pracovat s ním
- dbá na držení nástroje, postoj
- artikulace a pracuje se rty TD, TDD
- intonuje, hraje s ladičkou (415 Hz, 440Hz)
- tvoří tón, vnímá barvy tónu
- zvládá hmaty a osvojuje si je
- se orientuje ve stupnici D dur a T 5/3 a D7 v pomalém tempu
- zkouší drobné instrumentální skladbičky
- učí se hru bez vibrata
- hraje z paměti
- hraje s korepitemorem

2. ročník

Žák:

- dbá na postoj a držení nástroje
- artikuluje – TD,TDD, tenuto a staccato
- utvrzuje se v hmatech i „vidličkových“
- intonuje – pracuje s ladičkou
- vnímá barvy tónu –
- je podporován a utvrzován v místě tvorby tónu v ústech či hlavě
- hraje z paměti
- hraje drobné instrumentální skladby a artikuluje v nich
- učí se melodické ozdoby
- učí se hru bez vibrata
- hraje s korepetitorem
- provozuje souhru
- orientuje se ve stupnicích: D,G,C (F) , d, e (g) + akordech v pomalém tempu Metodika a studijní hra: D.Janssens a E.Walker
Poslech nahrávek traversa v hodinách

3. ročník

Žák:

- žák dbá na hmaty
- dává pozor na dech
- utvrzuje se v postoji a držení nástroje
- pracuje s ladičkou
- orientuje se ve stupnicích do 3 posuvek a akordech dur i moll dle vlastních dovedností
- hraje z paměti
- opakuje melodické ozdoby
- hraje s korepetitorem
- obohacuje hru o souhru - komorní hra - duo,trio
Etudy, metodika a studijní hra: W.Popp, D.Janssens, E.Walker
Poslechy nahrávek traversa v hodině

4. ročník

Žák:

- dává pozor na směr dechu
- postoj a držení nástroje
- osvojuje si a lépe pamatuje „vidličkové“ hmaty, hra bez vibrata
- artikulace TDDD,TDD
- intonuje – pracuje s ladičkou
- umí některé melodické ozdoby
- orientuje se ve stupnicích do 4 posuvek a akordech dur i moll
- zvládá technická cvičení a práci s hmaty i vidličkovými
- hraje etudy, metodika a studijní hra: W.Popp, D.Janssens , E.Walker
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- provozuje souhru
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodinách

5. ročník

Žák:

- zvládá a opakuje dechová cvičení

- zdokonaluje artikulaci, pracuje s ladičkou
- umí melodické ozdoby
- hraje etudy; metodika nástroje: W.Popp, D.Janssens, E.Walker
- orientuje se ve stupnicích - viz 4.ročník
- zvládá technická cvičení
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- obohacuje hru o souhru
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodinách

6. ročník

Žák:

- dbá na dech
- umí různé druhy artikulace
- dbá na postoj a držení nástroje
- zvládá technická cvičení
- hraje etudy; metodika nástroje: W.Popp, D.Janssens, E. Walker
- orientuje se ve stupnicích do 4 - 5 posuvek a akordech dur i moll
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- obohacuje hru o souhru
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodinách

7. ročník

Žák:

- procvičuje neustále dechová cvičení
- umí různé druhy artikulace
- zdokonaluje se v melodických ozdobách
- procvičuje technická cvičení
- hraje etudy; metodika nástroje :W.Poop, D.Janssens, E.Walker
- orientuje se ve stupnicích do 5 posuvek a akordech dur i moll dle individuálních dovedností
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- obohacuje hru o souhru - duo, trio ...
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodinách

První cyklus je ukončen absolventským koncertem, případně zkouškou z nástroje.

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na barokní příčnou flétnu

1. ročník

Žák:

- dbá na dech
- dává správný postoj a držení nástroje
- intonuje – pracuje s ladičkou
- umí artikulaci
- pracuje s barvou tónu
- využívá obtížnějších technických cvičení a pracuje s vidličkovými hmaty
- orientuje se ve stupnicích do 5 posuvek a akordech dur a moll dle individuálních dovedností
- používá melodické ozdoby, zvl. ve francouzské hudbě
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- provozuje souhru - duo, trio...
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodinách

2. ročník

Žák:

- pracuje s dechem
- dbá na postoj a držení nástroje
- umí různé druhy artikulace
- intonuje - pracuje s ladičkou
- pracuje s barvou tónu
- utvrzuje se v práci s ornamentikou ve skladbách
- procvičuje technická cvičení a pracuje s vidličkovými hmaty
- orientuje se ve stupnicích do 6/7 posuvek dur a moll a akordech dle individuálních dovedností
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- provozuje souhru
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodinách

3. ročník

Žák:

- dbá na dech
- dodržuje postoj a držení nástroje
- zdokonaluje se v rychlejší artikulaci
- intonuje a pracuje s ladičkou
- přemýšlí nad barvou tónu
- zdokonaluje se v ornamentice ve skladbách a v technických cvičeních a vidličkových hmatech
- orientuje se ve stupnicích do 6/7 posuvek a v akordech dle individuálních dovedností
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- provozuje souhru
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodině

4. ročník

Žák:

- pracuje s dechem
- dbá na postoj a držení nástroje
- hraje s artikulací a barvou tónu
- intonuje a pracuje s ladičkou
- zdokonaluje se v ornamentice ve skladbách
- zvládá technická cvičení a pracuje s vidličkovými hmaty
- orientuje se ve stupnicích do 7 posuvek
- hraje z paměti
- hraje s korepetitorem
- obohacuje hru o souhru
- absolvuje poslechy nahrávek traversa v hodinách

Druhý cyklus je ukončen absolventským koncertem.

5.2.12 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KLARINET

Klarinet je jednoplátkový dřevěný hudební nástroj. Název pochází z italského *clarinetto* - malá trubka, neboť jeho zvuk ve vyšších polohách připomíná zvuk trubky (clarina). Z klarinetu se vyvinuly další nástroje, například saxofon. Klarinet má široké využití v sólové i komorní hudbě, je standardní součástí komorních i symfonických orchestrů a hraje důležitou roli v mnoha hudebních žánrech: klasická hudba, jazz, dechovka, folk a další. Žáci naší školy se mohou uplatnit nejen jako sólisté na tento hudební nástroj, ale také ve školním dechovém orchestru nebo ve folklorním souboru.

Základní studium I. stupně
Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně
Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na klarinet	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- popíše části nástroje a péči o něj
- definuje nátliskové návyky a základy techniky hry na klarinet

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

1.ročník

Žák:

- zná stručně historii nástroje
- umí popsat části nástroje a jak s nástrojem zacházet (složení, rozložení, péče o nástroj)
- ovládá základní návyky a dovednosti nátliskové
- zahraje legato a détaché v rozsahu e – g²
- hraje C dur stupnici
- v daném rozsahu zahraje národní písně z paměti

2. ročník

Žák:

- umí rozlišovat základní dynamické odstíny (p – mf – f)
- hraje v rozsahu e – c³
- ovládá v daném rozsahu stupnice a kvintakordy do 2 # a 2b z paměti
- zvládá z paměti jednoduchou skladbu

3. ročník

Žák:

- zvládá dynamické, rytmické a agogické prvky
- ovládá legato, détaché a staccato
- hraje durové stupnice a kvintakordy do 3# a 3b
- uplatňuje hru s dalším nástrojem (národní písně, jednoduché skladby)

4. ročník

Žák:

- udrží tempo hry za pomoci metronomu
- ovládá dur stupnice do 4# a 4b
- interpretuje podle svých schopností různá slohová období včetně soudobé hudby
- zahraje melodické ozdoby
- hraje z listu podle svých individuálních schopností
- zapojuje se do komorních nebo orchestrálních sdružení

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur do 5# a 5b, moll do 2# a 2b včetně obrátů
- ovládá hru z listu snadných skladbiček a lidových písní
- hrou náročnějších technických cvičení prokáže prstovou techniku

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur do 6# a 6b a stupnice mollové do 4# a 4b
- ovládá kvintakordy, dominantní septakordy v obratech a v artikulacích
- využívá výrazové a technické schopnosti
- hraje skladby různých stylů a žánrů
- zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové

7. ročník

Žák:

- ovládá všechny dur a moll stupnice, jejich kvintakordy, dominantní septakordy azmenšené septakordy i v artikulacích
- zahraje chromatickou a celotónovou stupnici
- zná hudební období, styly a žánry
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- ovládá základy transpozice
- samostatně vybere vhodnou skladbu na absolventské vystoupení

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- dbá na správný postoj, držení nástroje a postavení prstů
- umí nasazovat plátek na hubičku
- používá nátlaskové návyky

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na klarinet

1. ročník

Žák:

- zahraje složitější rytmické útvary (trioly, kvartoly, kvintoly, sextoly)
- zahraje v tónové kvalitě piano v rozsahu $e - g^2$
- předvede hru s použitím akcentu a sforzata
- hraje v celém rozsahu nástroje $e - a^3$

2. ročník

Žák:

- určí správné nádechy v přednesové skladbě s ohledem na jednotlivé fráze
- hrou náročnějších technických cvičení prokáže kvalitnější prstovou techniku
- předvede hru v krajních dynamických polohách
- vysvětlí způsob hry staccato
- zahraje trylkové, alternativní a pomocné hmaty
- umí interpretovat hudbu baroka, klasicismu, romantismu, moderního období

3. ročník

Žák:

- hraje plynule z listu lehčí skladby
- je schopen vlastního hudebního projevu
- rozpozná problematické části hrané etudy a uvede způsob nácviku
- umí se přiladit k jiným nástrojům
- samostatně vybere skladbu z různých stylových období nebo žánrů

4. ročník

Žák:

- hraje v rozsahu $e - a^3$
- umí zahrát melodické ozdoby
- hraje s jistotou vybranou skladbu z listu
- zahraje z paměti náročnější skladbu
- interpretuje podle svých schopností různá slohová období
- používá elementární transpozice (in A, in C)
- dokáže vybrat skladbu na absolventské vystoupení vzhledem ke svým interpretačním možnostem

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.13 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA SAXOFON

Výuka hry na saxofon na ZUŠ nemá tak rozvinutou tradici jako hra na jiné hudební nástroje. Je to ovšem obor zajímavý a atraktivní, zaměřený ve výuce především na hudbu jazzovou, populární a taneční. Cílem je seznámit žáka se základní literaturou a v neposlední řadě rozvíjet i jeho hráčskou a improvizaci kreativitu. Jelikož je saxofon nástrojem poměrně mladým (vynalezl ho belgický nástrojař Adolphe Sax kolem roku 1840), není repertoár tak bohatý, jako u jiných běžných instrumentů, proto se do výuky zařazují také tzv. transkripce. Nejběžněji vyučovaným nástrojem bývá alt a tenor saxofon, žák však může dle dispozic hrát i na ostatní nástroje saxofonové skupiny, jako je například soprán saxofon či baryton saxofon. Každý z těchto nástrojů má svá specifika - velikost, ladění, barva tónu, poloha rozsahu. Absolvent ZUŠ - obor hra na saxofon - má možnost poměrně širokého uplatnění, a to jak v big bandu, či velkém dechovém orchestru, tak i v menších seskupeních (saxofonové soubory, jazzové kapely, cover bandy apod.).

Základní studium I.stupně Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na saxofon	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- popíše nástroj
- dokáže vyjmenovat uplatnění nástroje
- zformuje nátisk

Základní studium I.stupně

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

1.ročník

Žák:

- zná historii, stavbu nástroje a základní způsoby péče o nástroj
- ovládá základní hmaty, principy bráničního dýchání a tvorby tónu
- používá způsoby hry legato, tenuto, detaché
- interpretuje jednoduché skladby a lidové písně z paměti

2. ročník

Žák:

- zná principy práce nátlakových svalů, spodní čelisti, jazyka a hrtanu
- používá staccato
- hraje v rozsahu c^1 - g^2 v dynamice p, f
- zahraje stupnice do 2# a 2b +T5
- využívá hru na samotnou hubici s použitím jazyka i bez
- podle svých možností zvládá souhru s druhým nástrojem

3. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 3# , 3b +T5 v obrazech a artikulacích
- zná základy hry z listu
- rozliší interpretaci hudby klasické, taneční či jazzové
- ovládá základní principy jazzového frázování

4. ročník

Žák:

- interpretuje klasické, jazzové etudy a dueta
- zná principy jazzové interpretace
- hraje jednodušší písně z oblasti jazzu a populární hudby s doprovodným nástrojemnebo CD

5. ročník

Žák:

- aplikuje pravidelně udržované tóny chromaticky v celém psaném rozsahu nástroje
- zahraje stupnice dur do 4# a 4b, moll do 2# a 2b s T5, D7, zm.7 v obrazech
- využívá výrazové prostředky v hudbě moderní, swingové a jazzové
- bezpečně užívá všech dynamických a agogických výrazových prostředků

6. ročník

Žák:

- zahraje základní bluesovou stupnici
- dbá neustále na další rozvoj nátlaku a nátlakové připravenosti
- dovede použít v jednoduché melodii prvních a druhých alikvotů
- systematicky dbá na intonační jistotu a kontrolu prstové techniky
- bezpečně užívá klasického i jazzového frázování, nasazení na „T“ a „D“

7. ročník

Žák:

- tvoří plnohodnotný kultivovaný tón a ovlivňuje jeho intonaci, tónovou čistotu, vyrovnanost zvuku v rejstřících
- bezpečně užívá dynamiku pp až ff a agogiku
- interpretuje stupnice dur do 7# a 7b, moll do 4# a 4b včetně tónických kvintakordů, dominantních a zmenšených septakordů a jejich obrátů
- interpretuje chromatickou a celotónovou stupnici
- zná základy improvizace
- samostatně vybere vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s přihlédnutím ke svým

interpretačním schopnostem

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- zahraje dlouhé tóny , které jazykem rozfází do jednoduchých rytmických hodnot
- pomocí bránice kontroluje rozeznění a zakončení tónu
- při hře koordinuje dech a prsty s jazykem
- zahraje stupnice C,G,D, včetně akordů

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na saxofon

1.ročník

Žák:

- samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky dosažené v průběhu prvního stupně studia
- pravidelně udržuje nátiskovou připravenost a kultivaci tónu pomocí vydržovaných tónů, alikvotních tónů a bráničního dýchání
- aplikuje výrazové prostředky dynamické, agogické a artikulační, jakož i základy frázování vzhledem ke stylu interpretované skladby

2.ročník

Žák:

- artikuluje veškerými přiměřenými prostředky (staccato, legato, portamento)
- ovládá techniku alikvotních tónů
- improvizuje na jednoduché téma a jednoduchou harmonii (např. bluesová „dvanáctka“)

3.ročník

Žák:

- disponuje pevným nátiskem a dovede přizpůsobit studijní režim veřejnému vystoupení
- využívá celého rozsahu nástroje a zná pomocné hmaty zejména v tříčárkované oktávě
- interpretuje všechny durové, mollové a zmenšené stupnice, církevní mody vhodné pro improvizaci podle akordických značek (dorský, lydický, mixolydický, lokrický) včetně tónických kvintakordů, dominantních septakordů , jejich obrátů a nadstavěb
- osvojil si hru podle akordických značek X, X7, Xmi, X°, Xmi⁷, Xmaj, Xmi⁵
- ovládá techniku alikvotních tónů a dovede je použít v melodii
- v interpretaci artikuluje veškerými přiměřenými prostředky (staccato, legato, portamento apod.)

4.ročník

Žák:

- realizuje samostatnou přípravu na koncert, či jiné veřejné vystoupení
- interpretuje klasické, jazzové etudy, přednesové skladby s doprovodným nástrojem, komorní hru, hraje písně z paměti
- zná principy interpretace lidové, populární, taneční a jazzové hudby a je schopen samostatného studia
- využívá ke studiu internet

- má přehled o hudebním životě se zvláštním zřetelem ke hře na saxofon
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními hráči
- absolvent ukončí vzdělání veřejným vystoupením

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.14 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TRUBKU

Trubka je žesťový nástroj, který má velmi dlouhou historii. Používal se již ve středověku v bitvách k dodání odvahy útočníkům. Ve středověku ohlašovaly trubky začátky turnajů, příjezdy poselstev a jiné slavnostní události. Od 17. století se trubka začíná používat v orchestru. Koncem 18. století je opatřena klapkami a později ventily, čímž získala dnešní podobu. V současnosti má trubka široké uplatnění jak v různých typech orchestrů, tak i jako sólový nástroj.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na trubku	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- popíše zásady správného postoje, držení nástroje a aplikuje při hře
- umí si připravit nástroj ke hře
- zvládá princip tvoření tónu

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na trubku

1.ročník

Žák:

- popíše zásady správného postoje a držení nástroje

- správně koordinuje dech, polohu jazyka a postavení rtů k utvoření tónu
- dokáže interpretovat jednoduchý notový zápis
- zahraje tóny v rozsahu jedné oktávy g – g¹

2. ročník

Žák:

- využívá nátiskové předpoklady a rozšiřuje tónový rozsah
- dokáže zahrát skladbu v dynamických odstínech
- uvědomuje si kvalitu tónu a má snahu ji stále zlepšovat
- při interpretaci jednoduchých skladeb je schopný souhry s klavírem

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje svůj tónový rozsah i technickou zdatnost
- zvládá náročnější skladby
- začíná se zapojovat do hraní ve skupině dvou a více hráčů podle možností

4. ročník

Žák:

- uplatní zásady správného chování na jevišti
- zvyšuje si technickou zdatnost a výrazové prostředky
- dokáže interpretovat přiměřeně obtížné skladby a dokáže rozlišit různé styly
- zapojuje se do komorních nebo orchestrálních sdružení

5. ročník

Žák:

- zvládá hru technicky náročnějších skladeb
- dokáže z listu zahrát jednoduché skladby
- prohlubuje svoji nátiskovou zdatnost
- samostatně dokáže nastudovat jednoduchou skladbu po stránce technické, tempové i výrazové prostředky

6. ročník

Žák:

- popíše vlastními slovy náladu a charakter studované skladby
- rozpozná různé hudební žánry (klasická dechová hudba, jazz, swing apod.)
- upevňuje a zdokonaluje nátiskové schopnosti, dovede je cílevědomě pěstovat
- popíše způsob tvorby melodických ozdob
- dbá neustále na zdokonalování intonační čistoty

7. ročník

Žák:

- zahraje s jistotou stupnice dur i moll do 4 křížků a 4 bé včetně T5
- dokáže svým hudebním projevem odstínit různé hudební styly
- umí samostatně pracovat na nácviku nových skladeb
- samostatně vybere vhodnou skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- zná správné nasazování nátrubku na rty
- stojí vzpřímeně a přirozeně dýchá
- předvede základní údržbu nástroje

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na trubku

1. ročník

Žák:

- umí nacvičovat a zvládnout melodické trylky a ozdoby
- zná výrazové stránky hry na trubku (dynamika, frázování, hospodaření s dechem, artikulace, vibrato)
- individuálně rozvíjí hudební paměť na vybraných skladbách
- identifikuje skladby z jednotlivých stylových období v hudební literatuře pro trubku

2. ročník

Žák:

- umí nácvik dvojitého staccata
- ovládá stupnice dur i moll včetně akordů T5, D7
- zná různá stylová období
- předvede hru v krajních dynamických polohách
- dokáže využívat pohotovost při hře z listu
- zvládá nastudovat komorní nebo orchestrální part
- samostatně se dokáže přiladit k ostatním nástrojům

3. ročník

Žák:

- umí vyhledat z doporučených zdrojů vhodnou skladbu a dokáže ji nastudovat
- dokáže hrát v rozsahu fis – b²
- zná a dokáže použít základní melodické ozdoby
- dokáže zhodnotit svůj výkon a je schopen sebereflexe

4. ročník

Žák:

- zahraje v tempu stupnice do 4 křížků a 4 bé, včetně akordů
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby včetně výrazových prostředků
(tempová označení, tónina, repetice dynamika, frázování apod.)
- zahraje s jistotou méně náročné party z listu
- samostatně navrhne a vyhledá skladbu na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.15 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA BASKŘÍDLOVKU (TENOR)

Baskřídlovka je trubkovitý žesťový hudební nástroj. Je oválně stočena, takže vypadá jako malá tuba, a v drtivé většině případů je laděna v B. Tenorového rohu se používá hlavně v dechových orchestrech, kde pro svůj sytý tón hřejivé barvy zaujímá obdobné postavení jako ve smyčcovém orchestru violoncello. Tón je dostatečně jasný i kulatý, náležitě výrazný, nikoliv však břeskňý.

Základní studium I. stupně Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na baskřídlovku	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- umí správně držet nástroj
- nadechuje se pusou
- nasazuje tón jazykem
- bzučí na nátrubek

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na baskřídlovku

1.ročník

Žák:

- dokáže popsat nástroj a jeho uplatnění
- umí ošetřovat svůj nástroj
- stojí vzpřímeně a přirozeně dýchá
- dodržuje zásady žeberně bránicového dýchání
- dokáže zformovat nátisk
- zahraje stupnici C dur
- zahraje drobnou přednesovou skladbu nebo lidovou píseň s doprovodem klavíru
- rozliší notu a pomlku celou, půlovou, čtvrt'ovou osminovou a půlovou s tečkou
- ovládá základní hudební terminologii – notová osnova, houslový klíč

2. ročník

Žák:

- umí nátiskovou techniku
- zvládá hru legato a staccato
- hraje základní hmaty
- při hře použije základní dynamické kontrasty (p, mf, f)
- zahraje cvičení v rozsahu tří až čtyř řádků

3. ročník

Žák:

- zvládá hru ve středních tempech
- hraje složitější rytmické útvary (synkopa, osminová triola, osminová nota s tečkou)
- hraje šestnáctinové noty
- vysvětlí tempová označení a řídí se jimi
- zahraje jednodušší stupnice
- hraje portamento
- k rozpoznání správné kvality tón používá sluchovou sebekontrolu

4. ročník

Žák:

- zahraje triolu
- zvládá hru snadnějších orchestrálních partů
- je schopen zahrát známou melodii podle sluchu
- zahraje etudu v rozsahu jedné stránky
- předvede jak správně složit nástroj a popíše jak se o něj starat, aby co nejvíce prodloužil správnou funkci nástroje
- zahraje náročnější přednesovou skladbu s doprovodem klavíru
- vysvětlí a předvede základy swingového frázování
- hraje v komorním souboru nebo v orchestru

5. ročník

Žák:

- ovládá základní melodické ozdoby (nátryl, obal, příraz)
- hraje s bohatším dynamickým odstíněním
- je schopen hry z listu a hry v různých komorních či orchestrálních souborech
- navrhne vlastní hudební představu při přednesu skladby a svůj návrh zdůvodní
- umí transponovat jednoduchou melodii od daného tónu

6. ročník

Žák:

- hraje se zvukovou vyrovnaností
- vystihne charakter i náladu skladby
- umí v interpretaci samostatně rozlišit hudební styl hraných skladeb a přizpůsobí tomu vlastní interpretaci
- využívá možnosti hrát v komorních tělesech či orchestrálních souborech

7. ročník

Žák:

- zahraje náročnější stupnice
- respektuje veškerá dynamická i agogická znaménka
- při hře z listu reaguje na dynamické značky a tempové označení
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- je schopen při výběru skladeb sám zohlednit vlastní dovednosti
- samostatně vyhledá skladbu na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku, vzhledem ke svým interpretačním schopnostem .

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- předvede základní údržbu nástroje
- popíše notovou osnovu, notu celou, půlovou čtvrtovou, osminovou
- bzučí na nátrubek
- dodržuje zásad žeberně bráničního dýchání

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na baskřídllovku

1. ročník

Žák:

- samostatně analyzuje vlastní výkon
- ovládá swingové frázování

2. ročník

Žák:

- podrobně popíše a v praxi aplikuje brániční dýchání
- zná techniku násobného staccato
- nastuduje skladbu cyklického charakteru

3. ročník

Žák:

- používá dynamické rozdíly v celém rozsahu nástroje
- zahraje retní trylek
- interpretuje skladby různých stylových období

4. ročník

Žák:

- zahraje virtuosní etudu
- dokáže samostatně nastudovat komorní či orchestrální part
- hraje retní vazby v celém rozsahu nástroje
- díky svým znalostem a dovednostem se uplatňuje ve všech hudebních stylech
- samostatně vyhledá vhodnou skladbu na absolventské vystoupení vzhledem ke svým interpretačním schopnostem

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.16 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA POZOUN

Pozoun neboli trombón je žesťový hudební nástroj. Možné jsou oba názvy. Trombón pochází z latiny, kdežto pozoun z němčiny. Pozoun nachází uplatnění nejen v orchestrech, ale i v komorních uskupeních, v jazzu a samozřejmě nachází uplatnění též jako sólový nástroj, nejčastěji s doprovodem klavíru.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na pozoun	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- nadechuje se pusou
- nasazuje jazykem
- bzučí na nátrubek
- zná správné držení nástroje

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na pozoun

1.ročník

Žák:

- popíše nástroj a jeho uplatnění
- stojí vzpřímeně a přirozeně dýchá
- zformuje nátisk
- umí ošetřovat svůj nástroj

2. ročník

Žák:

- zvládá nátiskovou techniku
- odliší hru legato a staccato

- hraje základní hmaty
- zahraje drobné skladbičky

3. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché stupnice
- zvládá náročnější skladby
- zvládá hru v rychlejších tempech
- ovládá hru legato a staccato
- používá základní dynamiku p, f
- k rozpoznání správné kvality tón používá sluchovou sebekontrolu

4. ročník

Žák:

- využívá všechny základní snížcové polohy nástroje
- zvládá hru snadnějších orchestrálních partů
- zahraje známou melodii podle sluchu
- rozdělí notu čtvrtovou na triolu

5. ročník

Žák:

- zvládá náročnější skladby
- je schopen hry z listu a hry v různých komorních či orchestrálních souborech
- hraje s bohatším dynamickým odstíněním
- ovládá základní melodické ozdoby (nátryl, obal, příraz)
- umí transponovat jednoduchou melodii od daného tónu

6. ročník

Žák:

- využívá možnosti hrát v komorních tělesech či orchestrálních souborech
- hraje se zvukovou vyrovnaností
- vystihne charakter i náladu skladby
- samostatně v interpretaci rozliší hudební styl hraných skladeb

7. ročník

Žák:

- zahraje náročnější stupnice
- respektuje veškerá dynamická i agogická znaménka
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- je schopen při výběru skladeb sám zohlednit vlastní dovednosti
- nastuduje program na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- dbá na správný postoj a držení nástroje
- prokáže nátiskovou připravenost
- předvede základní údržbu nástroje
- umí číst v basovém klíči
- dodržuje zásad žeberně bráničního dýchání

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na pozoun

1.ročník

Žák:

- samostatně analyzuje vlastní výkon
- zahraje dvojité staccato
- ovládá swingové frázování

2.ročník

Žák:

- podrobně popíše a v praxi aplikuje brániční dýchání
- zahraje techniku trojitého staccato
- nastuduje skladbu cyklického charakteru

3.ročník

Žák:

- používá dynamické rozdíly v celém rozsahu nástroje
- zahraje retní trylek
- interpretuje skladby různých stylových období

4.ročník

Žák:

- zahraje virtuosní etudu
- hraje retní vazby v celém rozsahu nástroje
- díky svým znalostem a dovednostem se uplatňuje ve všech hudebních stylech
- nastuduje program na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.17 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA LESNÍ ROH

Lesní roh je nástroj, který má původ již ve starověku. Nejprve to byly rohy zvířecí, později byly vyráběny z kovu. Záhy byl lesní roh zařazen do orchestru, zvláště po vybavení strojivem. V současné době má široké uplatnění v orchestru, komorní hře i jako nástroj sólový.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na lesní roh	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů: Hra na lesní roh

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- umí držet nástroj
- nadechuje se pusou
- nasazuje jazykem

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh

1.ročník

Žák:

- vyjmenuje zásady správného postoje a držení nástroje a tyto aplikuje při hře
- popíše zásady péče o nástroj a zdůvodní je
- dokáže bez problému tvořit tón
- chápe princip správného dýchání a vyslovování
- dokáže interpretovat jednoduchý notový zápis v rozsahu $g - g^1$

2. ročník

Žák:

- při hře s jiným nástrojem udrží svůj hlas
- vysvětlí základní hudební pojmy (repetice, prima a seconda volta, koruna, ligatura apod.)
- využívá nátlakové předpoklady a rozšiřuje tónový rozsah
- rozlišuje hru staccato a legato

- dokáže zahrát v dynamických odstínech
- je schopen hrát jednoduché skladby

3. ročník

Žák:

- rozšiřuje tónový rozsah a technickou zdatnost
- zvládá náročnější skladby a vystupuje na veřejných akcích
- zapojuje se podle svých možností do skupinové hry

4. ročník

Žák:

- má potřebu hrát na nástroj
- zvyšuje svoji technickou zdatnost
- dokáže interpretovat přiměřeně obtížné skladby
- zapojuje se do komorních nebo orchestrálních seskupení

5. ročník

Žák:

- zvládá technicky náročnější skladby
- dokáže z listu zahrát jednoduché skladby
- prohlubuje svoji nátlakovou zdatnost
- vystupuje na koncertech školy
- je platným členem orchestrálního nebo komorního souboru

6. ročník

Žák:

- dokáže rozpoznat kvalitu skladeb
- zajímá se o interpretaci i u jiných nástrojů
- upevňuje a zdokonaluje nátlakové schopnosti
- pěstuje smysl pro kolektivní hru
- dbá neustále na zdokonalování intonační čistoty

7. ročník

Žák:

- prohlubuje dynamické možnosti nástroje a dokáže je využít v praxi
- dokáže svým hudebním projevem odstínit různé hudební styly
- umí samostatně pracovat na nácviku nových skladeb
- samostatně vybere vhodnou skladbu na absolventské vystoupení vzhledem ke svým interpretačním schopnostem

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- dbá na správný postoj a držení nástroje
- předvede nátlakovou připravenost
- dodržuje zásad žeborně bráničního dýchání
- zná základní údržbu nástroje
- popíše historii nástroje

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na lesní roh

1.ročník

Žák:

- zdokonaluje techniku dýchání
- umí techniku hry běžně používanou na dechové nástroje (legato, staccato, portamento apod.)
- dokáže zahrát stupnice dur a jejich T5 včetně obrátů

2.ročník

Žák:

- umí zahrát tóny od e – g²
- ovládá zásady správného dýchání
- hraje stupnice dur i moll v různých rytmických artikulacích
- dokáže samostatně zahrát z listu jednodušší part
- umí zahrát základní melodické ozdoby
- popíše strukturu domácí přípravy

3.ročník

Žák:

- umí zahrát v rozsahu c – g²
- dokáže hrát větší intervalové skoky v legatu, staccatu, i portamentu
- umí transponovat lehčí part do Es ladění
- zná základy nácviku retního trylku
- rozlišuje různé hudební žánry

4.ročník

Žák:

- zvládá trylky a melodické ozdoby
- využívá a rozvíjí výrazové prvky (dynamiku, frázování, artikulaci, vibrato)
- dokáže využívat celý rozsah nástroje
- je pohotový při hře z listu
- samostatně vybere skladbu na absolventské vystoupení vzhledem ke svým interpretačním schopnostem

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.18 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA TUBU

Tuba je basový žest'ový dechový nástroj. V orchestrech se objevuje od 19. století a hraje se na ni většinou kvůli její značné hmotnosti vsedě. Jde o jeden z nejhlouběji znějících nástrojů vůbec.

Základní studium I. stupně Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na tubu	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- zná správné držení nástroje
- nadechuje se pusou
- nasazuje tón jazykem
- bzučí na nátrubek

Základní studium I.stupně

Vyučovací předmět: Hra na tubu

1.ročník

Žák:

- zahraje stupnici C dur
- dokáže popsat nástroj a jeho uplatnění
- dokáže zformovat nátisk

2.ročník

Žák:

- ovládá nátiskovou techniku
- hraje v dynamických odstínech p, f
- rozlišuje způsob hry legato a staccato

3.ročník

Žák:

- zahraje jednodušší stupnice
- hraje náročnější skladby

- respektuje i rychlejší tempa
- k rozpoznání správné kvality tón používá sluchovou sebekontrolu

4. ročník

Žák:

- využívá základní tónový rozsah nástroje
- zahraje jednoduchou známou melodií podle sluchu
- hraje v komorním souboru nebo v orchestru

5. ročník

Žák:

- hraje z listu skladby přiměřené obtížnosti
- umí transponovat jednoduchou melodií od daného tónu

6. ročník

Žák:

- hraje se zvukovou vyrovnaností
- dokáže rozlišit různé hudební styly
- využívá možnosti hrát v komorních tělesech či orchestrálních souborech

7. ročník

Žák:

- zahraje složitější stupnice
- určí hudební sloh studované skladby a tomu přizpůsobí svoji interpretaci
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- nastuduje program na absolventské vystoupení nebo závěrečnou zkoušku

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- předvede správné držení nástroje
- bzučí na nátrubek
- hraje v celých, půlových a čtvrt'ových notách
- umí číst noty v basovém klíči
- dodržuje zásad žeberně bráničního dýchání

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na tubu

1.ročník

Žák:

- uplatňuje ve hře cílenou dynamiku
- zvládá hru základních melodických ozdob (nátryl, obal, příraz)

2. ročník

Žák:

- je pohotový při hře z listu a při hře z paměti
- ovládá retní trylek

3. ročník

Žák:

- samostatně analyzuje vlastní výkon

- popíše charakteristické rysy základních hudebních stylů (baroko, klasicismus, romantismus)
- hrou náročnějších technických cvičení prokáže kvalitnější nátiskovou a prstovou techniku

4. ročník

Žák:

- samostatně zvládá nastudování komorních či orchestrálních partů
- prokáže kompletní znalost notového zápisu studované skladby včetně výrazových prostředků (tempová označení, tónina, repetice, dynamika, frázování apod.)
- zahraje s jistotou náročnější party z listu
- dokáže samostatně vybrat vhodnou skladbu na absolventské vystoupení a výběr obhájit

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.19 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA KYTARU

Hra na kytaru je na Základních uměleckých školách velmi navštěvovaným studijním oborem. Tento nástroj patří k nejoblíbenějším, v současné době je k dispozici i v různých velikostech a proto je dostupný širokému spektru zájemců a hru na něj. Hra na klasickou kytaru má u nás dlouholetou tradici a je na vynikající úrovni. Mnohostranné využití nachází nástroj také v souborové a komorní hře. Ve výuce je možné využívat široké spektrum literatury všech stylových období.

Studium je zaměřeno nejen na zvládnutí kytary jako sólového nástroje, ale i možnost jeho využití ve spojení s jinými nástroji. Vzhledem k tomu, že kytara je nástrojem akordickým, je studium zaměřeno i na hraní doprovodů a porozumění jejich využití.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na kytaru	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- popíše nástroj
- vyjmenuje názvy prázdných strun
- zná základní názvosloví - označení prstů pravé a levé ruky, hra dopadem a bez dopadu
- zná správné a pro něj vhodné držení nástroje, postavení levé a pravé ruky
- zná základní techniky hry na kytaru - dopadem a bez dopadu
- zná základní rytmické dělení not - celá, půlová, čtvrt'ová
- zahraje jednoduché rytmy říkadel nebo lidových písní na prázdných strunách
- zahraje palcem na prázdných basových strunách
- zahraje úhozem i-m na prázdných melodických strunách

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

1. ročník

Žák:

- zná základní úhozy dopadem a bez dopadu
- zná označení prstů pravé a levé ruky
- zná tóny na strunách e, h, g v první poloze bez nutnosti znalosti tónů s posuvkami
- zahraje melodii v rozmezí tónů g^1 - g^2
- předvede správné držení nástroje a postavení rukou
- umí kombinovat hru i-m na sousedních strunách
- hraje krátké skladby nebo jejich části z paměti
- doprovází píseň hrou palcem na basových strunách

2. ročník

Žák:

- umí naladit nástroj pomocí elektronické ladičky
- zahraje správně rytmicky noty a pomlky podle zápisu - celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- zná tóny na všech strunách do třetí polohy, správně přečte a zahraje notový zápis v tomto rozsahu
- umí zahrát v souhře s učitelem
- kombinuje hru palcem a prsty
- umí použít při hře třetí prst pravé ruky
- zahraje vícehlas
- umí ve hře použít základní dynamické rozdíly - forte, piano
- zahraje jednoduché doprovody písní v akordech C-G⁷ na strunách e-h-g a zná základní harmonické funkce

3. ročník

Žák:

- zahraje jednoduché akordické hmaty bez použití barré
- zná techniku výměny poloh
- zahraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun
- zná tóny na strunách e-h-g do V. polohy
- zahraje dvojhmaty
- hraje vázaně, ví jak tvořit vibrato
- hraje z paměti
- zná techniku tvorby přirozených flažoletů

4. ročník

Žák:

- zná tvorbu kadencí
- hraje kadence bez barré hmatů
- popíše techniku malého barré
- popíše, jak se tvoří legato a staccato
- hraje doprovody písní s využitím různé rytmizace

5. ročník

Žák:

- zahraje typové stupnice dur i moll
- hraje kadence dur i moll bez velkého barré
- umí použít techniku legata a staccata ve studované skladbě
- udrží hmat malého barré
- umí ve skladbě použít a zná označení ritardando a accelerando
- zná ladění nástroje bez ladičky
- respektuje vedení hudebních frází

6. ročník

Žák:

- zná tóny na hmatníku do V. polohy na všech strunách
- zná základní akordické značky, rozliší zápis durového, mollového a septimového akordu ve značkách
- umí vytvořit kadenci
- hraje kadence včetně velkého barré
- hraje typové stupnice s využitím rytmických variant
- je schopen zvolit rytmicky správný doprovod pro akordický doprovod písně
- zahraje skladby různých stylových období
- umí popsat tvorbu arpeggia

7. ročník

Žák:

- zná tóny na hmatníku do VII. polohy
- hraje základní akordy v různých polohách
- rozezná a ve hře uplatní dynamická označení skladby
- zahraje arpeggio
- popíše, jak zahrát trioly
- doprovází podle notace i akordických značek, vytváří doprovod podle svých individuálních schopností

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- popíše nástroj
- ovládá správné držení nástroje a postavení obou rukou, včetně jejich označení
- zahraje dopadem i bez dopadu
- zná tóny na hmatníku v I. poloze na všech strunách
- zahraje jednoduché akordické hmaty bez použití barré
- zná rytmické hodnoty not a pomlky a umí je zahrát
- zahraje melodii v rozsahu strun e-h-g

Základní studium II.stupně

Vyučovací předmět: Hra na kytaru

1.ročník

Žák:

- hraje skladby různých stylových období
- samostatně naladí kytaru
- umí popsat výrazová označení ve skladbě a zahraje je
- zná tóny na hmatníku do VII. polohy a na melodických strunách do IX. polohy
- ví, jak se tvoří umělý flažolet
- zahraje ve skladbě rytmicky trioly

2.ročník

Žák:

- zahraje krátkou melodii s využitím umělých flažoletů
- zahraje durové i mollové stupnice v rozsahu tří oktáv
- zahraje ve skladbě oba typy legata
- zdokonaluje znalost a praktické užití akordů

3.ročník

Žák:

- je schopen hry s jiným nástrojem nebo v souboru
- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí

4.ročník

Žák:

- v zadané skladbě dokáže určit veškerá notová označení
- využívá posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb podle vlastního výběru

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.20 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Elektrická kytara je druh kytary, ve které elektromagnetické snímače převádějí chvění strun s ocelovým jádrem na elektrický proud, který je veden z kytary do zesilovače. S elektrickou kytarou se často používají nejrůznější efekty k úpravě zvuku. Výsledný zvuk významně ovlivňuje i použitý zesilovač a reproduktor. Kytary bývají nejrůznějších tvarů.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

1. ročník

Žák:

- umí popsat nástroj a ladění nástroje
- ovládá správné držení nástroje
- ovládá jednoduchá prstová cvičení pro levou a pravou ruku (trsátkem i prsty)
- ovládá jednoduché motivy skladeb z paměti

2. ročník

Žák:

- ovládá základní notaci na hmatníku do V. polohy
- ovládá stupnice (C dur, G dur, D dur)
- umí vytvořit a zahrát jednoduchý rytmický motiv
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky
- ovládá hru jednoduchých motivů skladeb z paměti

3. ročník

Žák:

- ovládá z paměti notaci na hmatníku do V. polohy
- vnímá náladu skladby a využívá jí při hře s druhým nástrojem
- používá dynamiku v přednesu
- zvládá základní akordové značky (kvintakordy dur, moll do V. polohy)

- prohlubuje techniku hry pravé a levé ruky

4. ročník

Žák:

- umí popsat nástroj a osvětlit jeho využití
- využívá své znalosti ve hře trsátkem pravou rukou
- ovládá hru pravou rukou v rytmických motivech
- prezentuje své znalosti ve stupnicích a akordových značkách
- zapojí se do souborové hry (duo)
- dokáže zahrát přednesový repertoár
- umí techniku hry pravé a levé ruky (vibrato, pull-of, hammer-on)

5. ročník

Žák:

- dokáže se orientovat ve stupnicích a akordových značkách (pentatoniky a septakordy)
- dokáže se orientovat na hmatníku do VII. polohy
- ovládá 2 - 3 oktávové stupnicích
- umí zvláštní techniku hry na elektrickou kytaru (flažolety, slide, full)

6. ročník

Žák:

- ovládá akordické značky (kvintakordy, septakordy do VII. polohy)
- ovládá rytmické doprovody v základních power chordech (kvintkvartový tvar)
- prohlubuje své znalosti ve stupnicích (bluesové dur a moll)
- hraje z listu a z paměti

7. ročník

Žák:

- samostatně vybere skladbu na absolventské vystoupení
- ovládá základní nástrojovou techniku (hru trsátkem střední obtížnosti)
- umí si naladit nástroj
- zvládá základní dvojhmaty i trojhmaty
- zvládá složitější notové zápisy a rytmy
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek
- hraje kadence a vytváří vlastní doprovod
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na elektrickou kytaru

1. ročník

Žák:

- přečte jednoduchý zápis v tabulatuře
- zvládá základy improvizace
- zvládá přípravu a úvod pro vytvoření vlastní skladby
- používá své znalosti v sólových figurách
- realizuje své znalosti v rockové hudbě, blues, jazz, latino
- rozumí úvodu k počítačovým programům pro elektrickou kytaru
- používá své znalosti v rytmické a sólové hře (riff a lick)

2. ročník

Žák:

- doprovází svou hru zpěvem
- zvládá podle sluchu vnímat text písně a jednoduchý doprovod
- obohacuje své znalosti v počítačových programech pro elektrickou kytaru
- používá transpoziční pravitko
- ovládá v úvodu princip analogových efektů

3. ročník

Žák:

- ovládá analogové efekty
- souhra se spoluhráči ve skupině mu nečiní potíže
- prohlubuje své znalosti v digitálních multi-efektech a kytarových zesilovačích
- využívá dle svých znalostí hudebních programů (Cubase, Sibelius, GuitarPro)

4. ročník

Žák:

- propojuje své znalosti v hudebním programu (Cubase, Sibelius, Guitar Pro) s vlastní hrou
- tvoří a skládá vlastní jednoduchý repertoár
- zvládá přípravu na koncerty
- zvládá samostatně procvičování oblíbených skladeb pomocí poslechu a tabulturního zápisu
- samostatně vybere skladbu na absolventské vystoupení podle technických schopností

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.21 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA BASOVOU KYTARU (BASKYTARU)

Basová kytara poskytuje mnoho možností svého využití v mnoha žánrech. Má důležitou funkci v obsazení souborů, jak po rytmické stránce, tak i jako potvrzení harmonického základu.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Hra na baskytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně
Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Hra na baskytaru	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

1. ročník

Žák:

- umí popsat nástroj
- zná ladění
- drží nástroj správně
- hraje jednoduchá prstová cvičení

2. ročník

Žák:

- zná základní notaci do III. polohy a umí ji použít na hmatníku
- při hře využívá základní dynamické stupně (*p*, *mf*, *f*)
- zahraje jednoduché rytmické motivy
- synchronizuje pravou a levou ruku

3. ročník

Žák:

- zná notaci do V. polohy a umí ji použít na hmatníku
- ovládá hudební útvary z jejich notového zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- při hře používá širokou dynamickou škálu
- umí zahrát repertoár různých žánrů
- zahraje složitější rytmické útvary
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře

5. ročník

Žák:

- zná notaci do VII. polohy a umí ji použít na hmatníku
- zvládá hru z listu i z paměti
- ovládá základy improvizace
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře

6. ročník

Žák:

- hraje plynule i ve vyšších polohách
- zvládá akordické značky
- zvládá zahrát skladby různých žánrů v tempu
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře

7. ročník

Žák:

- vnímá náladu skladby a dokáže ji hrou vyjádřit
- dokonale zvládá hru s dynamickou změnou
- umí doprovázet podle akordických značek
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře
- samostatně vybere skladbu na absolventské vystoupení

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na basovou kytaru

1. ročník

Žák:

- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- samostatně se připravuje na vystoupení
- používá různé způsoby hry (hra prsty, trsátkem, slap)
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře

2. ročník

Žák:

- využívá zvukové možnosti nastavení nástroje a aparátu
- zvládá rytmickou přesnost hry
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře

3. ročník

Žák:

- samostatně se připravuje na vystoupení
- s jistotou doprovází podle notového zápisu a akordických značek
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře

4. ročník

Žák:

- plynule hraje ve vyšších polohách
- je schopen samostatné přípravy prstokladu
- samostatně pracuje s nastavením barvy tónu
- uplatňuje se v komorní, nebo souborové hře

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.22 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA ŽÁNROVOU KYTARU

Základní studium I. Stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na žánrovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Hra na žánrovou kytaru	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- 1) *Součástí předmětu Hra na žánrovou kytaru jsou tyto činnosti: Hra z listu a elementární improvizace.*
- 2) *Do skupinového praktika může být zařazen i žák nižšího ročníku, pokud to doporučí učitel předmětu Hra na žánrovou kytaru.*
- 3) *Učební osnovy předmětu Hudební nauka jsou společné pro všechna studijní zaměření*

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravné studium - hra na nástroj

Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- popíše nástroj
- vyjmenuje názvy prázdných strun
- zná základní názvosloví - označení prstů pravé a levé ruky, hra dopadem a bez dopadu
- zná správné a pro něj vhodné držení nástroje, postavení levé a pravé ruky
- zná základní techniky hry na kytaru - dopadem a bez dopadu
- zná základní rytmické dělení not - celá, půlová, čtvrt'ová
- zahraje jednoduché rytmizace říkadel nebo lidových písní na prázdných strunách

- zahraje palcem na prázdných basových strunách
- zahraje úhozem i-m na prázdných melodických strunách

Vyučovací předmět: Hra na žánrovou kytaru

Základní studium I. stupeň

1. ročník

Žák

- předvede správné držení nástroje a postavení pravé i levé ruky, popíše části nástroje
- zná označení prstů pravé a levé ruky
- hraje v I. poloze na melodických strunách
- zahraje a zazpívá jednohlasou melodii za použití říkadla, písničky
- hraje základní úhozy dopadem a bez dopadu
- zná tóny na strunách e, h, g v první poloze bez nutnosti znalosti tónů s posuvkami
- zahraje melodii v rozmezí tónů g^1 - g^2
- předvede správné držení nástroje a postavení rukou
- umí kombinovat hru i-m na sousedních strunách
- doprovodí píseň hrou palcem na basových strunách

2. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku v I. poloze
- zahraje jednooktávovou dur stupnici
- zahraje v dynamice slabě a silně (p, f)
- zpívá jednoduchou píseň za doprovodu jednoduchého basu (cítění T,D)
- umí naladit nástroj pomocí elektronické ladičky
- zahraje správně rytmicky noty a pomlky podle zápisu - celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- zná tóny na všech strunách do třetí polohy, správně přečte a zahraje notový zápis v tomto rozsahu
- umí zahrát v souhře s učitelem
- kombinuje hru palcem a prsty
- umí použít při hře třetí prst pravé ruky
- zahraje vícehlas
- umí ve hře použít základní dynamické rozdíly - forte, piano
- zahraje jednoduché doprovody písní v akordech C-G⁷ na strunách e-h-g a zná základní harmonické funkce

3. ročník

Žák

- hraje vybrané trojhlasé akordické tvary dur a moll
- zahraje rytmus 2/4 a 3/4, rozeznává těžkou a lehkou dobu
- zahraje jednoduché akordické hmaty bez použití barré
- zná techniku výměny poloh

- zahraje durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy s použitím prázdných strun
- zahraje dvojhmady
- zná ladění nástroje bez ladičky
- hraje vázaně, ví jak tvořit vibrato
- hraje z paměti
- zná techniku tvorby přirozených flažoletů
- umí ve hře použít základní rejstříky - sul tasto a sul ponticello

4. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- hraje dvouoktávové stupnice dur i moll
- hraje melodii prsty nebo trsátkem
- zahraje flagolety
- zapojuje hru malého barré
- zahraje vybrané druhy moll a dur septakordu
- umí vystihnout náladu skladby pomocí výrazových prostředků (dynamika, využití zvukových možností nástroje)
- doprovází písně jednoduchými rytmickými figurami v základních harmonických funkcích
- zazpívá jednoduchou píseň za doprovodu jednoduchého basu a příznávky (cítění T,D)
- zná tvorbu kadencí

5. ročník

Žák

- tvoří kultivovaný tón, hraje intervalové postupy
- zapojuje hru velkého barré
- zahraje akordy s velkou septimou a sextou (Xmaj, X 6)
- při hře rozliší melodii a doprovod
- respektuje vedení hudební fráze
- samostatně navrhuje způsob doprovodu písně
- umí používat kapodastr
- používá notový zápis a tabulaturu

6. ročník

Žák

- orientuje se na hmatníku do XII. polohy
- využívá arpeggio
- používá legáto vzestupné, sestupné a melodické ozdoby
- vyjádří svůj názor k interpretaci dané skladby a všimá si jejích harmonických souvislostí
- doprovází písně akordickým doprovodem
- umí odvodit barré hmaty dur a moll včetně septakordů

7. ročník

Žák

- interpretuje písně/skladby různých žánrů a období
- hraje skladby složitějšího rytmického členění
- vybrané písně/skladby zahraje z paměti

Základní studium II. stupeň

1. ročník

Žák

- samostatně si vytváří prstoklady
- samostatně volí výrazové prostředky s ohledem na žánr skladeb
- uplatňuje se v souborových seskupeních
- zapojuje basové průchody a vyhrávky

2. ročník

Žák

- samostatně pracuje při nácviku technických problémů (používá nácvikové varianty, rytmizace)
- zahraje skladbu v požadovaném tempu a výrazu, ctí žánrové charakteristiky
- transponuje písničky do různých tónin

3. ročník

Žák

- samostatně nastuduje zadané skladby
- hraje nastudovanou píseň/ skladbu za doprovodu rytmiky (druhá kytara, nebo basa a bicí nástroje)
- samostatně používá vhodné akordické tvary a spojení

4. ročník

Žák

- hraje technicky náročnější skladby
- vytváří vlastní hudební doprovody a melodické linky s důrazem na vlastní invenci
- využívá jiné sazby akordů v kontextu druhé kytary
- umí si vybrat skladbu a obhájit její výběr. Dokáže si vytvořit technické cvičení pro její nácvik.

Vyučovací předmět: Komorní hra, skupinové praktikum

Základní studium I. stupeň

4. ročník

Žák

- zahraje jednohlasé dueto, trio nebo kvarteto
- podílí se na hře jednoduchých souborových nebo komorních skladeb
- nastoupí a reaguje na pokyn dirigenta souboru, hraje i zakončí skladbu dle taktovacích pokynů

5. ročník

Žák

- hraje s výrazovými prostředky (p.mf, f)
- zahraje jednoduché jednohlasé party z listu
- svým zodpovědným přístupem spoluvytváří klima kolektivu
- správně volí vhodnost svého oblečení k různým příležitostem spol. vystupování

6. ročník

Žák

- samostatně naladí nástroj a připraví svoje místo v rámci tělesa
- hraje svůj part s pochopením funkce v hudebním tělese
- v oboru klasické kytary zahraje vícehlasá dueta

7. ročník

žák

- samostatně připraví nástroj, případně zesilovač a efektová zařízení, které používá
- se podílí svým názorem na tvorbě repertoáru uskupení
- podle možností zahraje komorní hru s jiným nástrojem (např. s flétnou)
- připraví komorní repertoár jako součást svého absolventského vystoupení

Základní studium II. Stupeň

1. ročník

Žák

- samostatně nastuduje svůj part
- samostatně zvolí píseň nebo skladbu
- vhodně používá kapodastr

2. ročník

Žák

- vystoupí v roli vedoucího souboru
- zadá pokyny přípravy k nástupu, nástup, ukončení frází, jednotlivých částí, změny v dynamice a změny tempa

3. ročník

Žák

- umí zapojit zesilovač a pracovat s mikrofonom
- svým hudebním názorem navrhne pojetí interpretace studovaného kusu pro spoluhráče i sebe – k dané skladbě navrhne jednoduchou úpravu pro spoluhráče i sebe
- hrající na elektrickou kytaru hraje skladby v doprovodu basy a bicích nástrojů, resp. s nahraným podkladem

4. ročník

Žák

- připraví komorní repertoár jako součást svého absolventského vystoupení
- orientuje se v základních oblastech populární hudby 20. A 21. století

5.2.23 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Cílem studijního zaměření je Hra na bicí nástroje (zvané též perkuse), které jsou pravděpodobně nejstarší a také nejobsáhlejší skupinou hudebních nástrojů. Bicí nástroje mají velkou tradici jak v hudbě primitivních národů, tak i v hudbě moderní, umělé a neumělé. Výuka předmětu Hra na bicí nástroje má v naší škole dlouholetou tradici a těší se velké oblibě právě pro širokou škálu možností uplatnění žáků ve školních souborech, počínaje dechovým orchestrem a konče zapojením hráčů na bicí v jazzové a rockové studentské hudební skupině Big Hand.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- zvládá správné držení paliček
- dokáže uvolnit paže
- dokáže se orientovat v základech notového zápisu
- dokáže se orientovat v tempové a dynamické oblasti (rychle-pomalou, silně-slabe)

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

1. ročník

Žák:

- upevňuje si správné držení těla při hře na různé bicí nástroje
- zná správné držení paliček
- zvládá elementární základy nezávislosti končetin
- má přehled o nejběžnějších bicích nástrojích
- zvládá počátky hry na bicí soupravu
- ovládá hru ve dvou, tří a čtyřčtvrt'ovém taktu
- zná části bicí soupravy

2. ročník

Žák:

- zvládá hru v tří a šestiosminovém taktu
- zvládá základy víření na malý buben
- dokáže vytvořit jednoduchý doprovod k lidové písni
- zvládá hru na rytmickou ozvěnu podle sluchu
- dokáže z listu zahrát jednoduchou skladbu, která obsahuje základní rytmické hodnoty
- umí zahrát základní rytmy na bicí soupravu

3. ročník

Žák:

- pokračuje ve zdokonalování víření na malý buben
- poslechem zvolené skladby vytvoří jednoduchý rytmický doprovod
- zdokonaluje se v nezávislosti ovládání rukou a nohou
- zvládá hru v jednoduchém notovém zápisu
- postupně ovládá hru na další bicí nástroje
- dokáže využít jednoduchých breaků
- dokáže správným způsobem hrát na běžné bicí nástroje (triangl, tamburína, velký buben, claves...)
- využívá při hře základní návyky a dovednosti (správné držení těla, držení paliček, základní typy úderů)
- ovládá základní rytmické doprovody

4. ročník

Žák:

- umí doprovod k nahrávce populární hudby
- zvládá interpretaci jednoduchých sol na malý buben nebo perkuse
- zvládá víření na malý buben, crescendo do forte – decrescendo do piana
- dokáže se orientovat v orchestrálních partech
- je schopen improvizovat samostatně doprovod ke skladbám různého charakteru
- zvládá hru z listu
- využívá zvládnutou látku k tvorbě a využití breaků
- zvládá základní úderové techniky na nejběžnější orchestrální bicí nástroje

5. ročník

Žák:

- umí doprovodit na bicí soupravu různé hudební styly
- zvládá hru ve složitějších orchestrálních partech
- v oblasti dynamiky je schopen interpretace akcentů ve střídavých úderech
- zvládá problematiku nepravidelných čtvrt'ových taktů
- na informativní úrovni chápe rim shot
- umí popsat hru s metličkami metličkami

- dokáže v pomalém tempu hrát dvojité úder pedálem velkého bubnu
- uplatňuje získané zkušenosti v orchestrech a souborech školy

6. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit nejběžnější používané takty v populární, klasické i jazzové hudbě
- zvládnutou látku na malý buben dokáže využít k tvorbě breaků
- je schopen samostatně analyzovat a uplatnit optimální rukoklad v základních rytmických útvarech
- v elementární podobě zvládá hru odskokem paličky jako předzvěst vlečených dvojitých úderů
- umí víření na ostatní orchestrální nástroje, včetně dynamiky a tlumení

7. ročník

Žák:

- ovládá základní techniku hry na rytmické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově
- při hře na bicí soupravu zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i jednoduchých variacích
- podle potřeby a svých dispozic si seřídí a naladí nástroj
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- je schopen doprovodu spoluhráče
- zvládá hru z listu na základě získaných dovedností
- dokáže improvizovat v daných možnostech
- zvládá oblast ligatur
- zvládá tlačení vír
- zvládá interpretaci jednotaktových, případně dvoutaktových breaků na konci frází
- nadále se zdokonaluje v orientaci orchestrálních partů
- má základní přehled o vývoji bicích nástrojů a uvede jejich příklady
- dokáže samostatně pracovat s hudebními nahrávkami

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- je schopen správně držet tělo při hře na různé bicí nástroje
- zvládá elementární základy hry na malý buben se zřetelem na správné držení paliček a uvolňování rukou
- dokáže předvést základy víření na malý buben
- předvede počátky hry na bicí soupravu (nejprve alespoň velký buben se šlapkou, malý buben na stojanu a zavěšený činel)

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na bicí nástroje

1. ročník

Žák:

- dokáže z nahrávky odposlouchat jednodušší rytmický doprovod, který pak sám dokáže uplatnit
- ovládá základní prvky rytmické improvizace
- zvládá jednoduché breaky v příslušném taktu
- ve studovaných skladbách využívá paradidly

2.ročník

Žák:

- umí na požadované úrovni víření na malý buben
- zvládá jednoduché, dvojité přírazy
- chápe nepravidelné takty (5/8, 7/8)

3.ročník

Žák:

- dokáže vložit ojediněle akcenty do víření
- ovládá problematiku synkop
- zvládá breaky na konci frází
- zvládá jednoduché, dvojité, trojitě přírazy
- ovládá „rim shot“ a umí jej použít do doprovodných rytmů

4.ročník

Žák:

- ovládá různé techniky hry
- zvládá notovém zápis, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o interpretaci
- zapojuje se do souborů nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření,
- zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá své dovednosti a zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- plně zvládá tlačení vír
- u víru ovládá běžně užívané dynamiky
- ovládá všechny dovednosti na nejpoužívanější bicí nástroje, různé úderové techniky, víření, tlumení

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.24 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ SÓLOVÝ ZPĚV

Zpěv v určité formě v podstatě provází člověka po celý jeho život. K jeho provozování není třeba žádného vnějšího hudebního nástroje, neboť zpravidla každý máme vlastní „nástroj“ ve svém hrdle. Prostřednictvím zpěvu je možno vyjádřit a zprostředkovat nejrozličnější emoce, nálady a vjemy. Pěstováním zpěvu se probouzí láska k hudbě, dochází k obohacení naší citové sféry, uvědomujeme si jistou sounáležitost mezi vlastním nitrem a vnějším světem.

Učební plán studijního zaměření Sólový zpěv

Přípravné studium

Probíhá formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu nejdéle 2 let – 1 hodina týdně

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Sólový zpěv	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Přípravná hlasová výuka I

Žák:

- ovládá správný postoj při zpěvu
- používá jednoduchá hlasová a dechová cvičení s přihlédnutím ke svým možnostem
- ovládá brumendo
- dbá na zřetelnou artikulaci
- zazpívá z paměti jednoduchou píseň

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

1.ročník

Žák:

- zvládá dle svých schopností uvědomělý pěvecký postoj a plynulé dýchání při zpěvu
- dodržuje v písničkách předepsaný rytmus
- dokáže zazpívat píseň z paměti
- zvládá jednoduchá intonační cvičení v rámci svého hlasového rozsahu

2. ročník

Žák:

- dokáže měkce nasadit tón
- rozeznává dynamické cítění v písni
- používá jednoduchá technická cvičení k rozšíření hlasového rozsahu
- zazpívá v sekundových krocích legato
- zpívá nastudované písně z paměti
- dokáže vyjádřit kontrasty v písních (píseň veselá a smutná)

3. ročník

Žák:

- má smysl pro dynamické cítění
- dbá na hlasovou hygienu (nepřepíná své dispozice, netlačí na hlas)
- dbá na vzpřímený postoj při zpěvu
- ovládá správné dýchání (pomalý a klidný nádech - klidný a dlouhý výdech)
- pracuje s hrudním hlasem, aniž by na něj tlačil
- zvládá rozbor textu písni (rozumí zpívanému textu)
- používá v písních základní dynamiku a agogiku (f, mf, p, crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando)

4. ročník

Žák:

- umí pracovat s hrudním hlasem
- zvládá propojení hrudního a hlavového rejstříku
- rozlišuje již legatový a staccatový zpěv ve větších intervalových krocích
- používá a rozlišuje měkké nasazení tónu
- zvládá zpěv písní různých žánrů
- dokáže nastudovat s korepitem více písní z paměti a uplatnit je při vystoupení

5. ročník

Žák:

- ovládá techniku zpěvu s měkkým nasazením tónu, dech, rytmus a dynamiku v dané písni
- zvládá podle svých možností propojovat hrudní i hlavový hlas (rejstřík)
- dokáže kultivovaně přednést lidovou a umělou píseň
- dokáže v písni správně frázovat
- začíná se více profilovat v žánru, ke kterému má v daném období vztah a dispozice
- uplatňuje vícehlasý zpěv
- rozezná smysl pro pocity písni a práci s textem písně

6. ročník

Žák:

- zvládá individuálně vybraná hlasová cvičení s ohledem na svůj osobní vývoj k předcházení mutačních šelestů a hlasových zlomů)
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě a textu
- má vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi, kantilénu a agogiku
- vybírá si s pedagogem samostatně písně, pro které má dispozice
- dokáže částečně již i sám nastudovat zvolenou píseň

7. ročník

Žák:

- dokáže správně používat pěvecké dovednosti při zachování hlasové lehkosti a přirozenosti
- dokáže se orientovat v nastudování dané písně (výraz, artikulace, intonace, rytmus)
- dokáže samostatně pracovat s korepetitorem
- zvládá přiměřeně písně světových i domácích interpretů různých žánrů
- je schopen získané poznatky a dovednosti uplatnit na amatérské úrovni
- samostatně vybere s pedagogem skladby na absolventské vystoupení

Vyučovací předmět: Přípravná hlasová výuka II

Žák:

- zvládá základy pěveckého postoje a plynulého dechu
- dokáže používat jednoduchá hlasová a dechová cvičení s přihlédnutím ke svým vrozeným dispozicím (rozsahové možnosti apod.)
- dokáže rozlišit zpěv legato - staccato
- zazpívá snazší lidovou nebo umělou píseň

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Sólový zpěv

1. ročník

Žák:

- ovládá vzpřímené držení těla při zpěvu
- vědomě pracuje s dechem
- zvládá 3 fáze dechu (pozvolný nádech - jemná zádrž - dlouhý výdech)
- dbá na měkké nasazení tónu
- samostatně dokáže vybrat vhodnou píseň z různých stylových období a žánrů

2. ročník

Žák:

- zazpívá jednoduché vokalizy
- rozšiřuje svůj hlasový rozsah na základě individuálních hlasových schopností a technik
- umí zazpívat svůj part z vícehlasu
- má znalosti o původu zpívaných písní a jejich autorech
- vyhraňuje se žánrově

3. ročník

Žák:

- zvládá práci s tónem a frázování
- zazpívá vokalizy s větším rozsahem
- zpívá písně lidové, umělé různých časových období s přihlédnutím k interpretačním možnostem
- zpívá písně ve složitějších úpravách
- zpívá s užitím agogických a výrazových prostředků

4. ročník

Žák:

- ovládá vědomě držení těla a správné dýchání
- dokáže čistě intonovat v rámci svých hlasových možností zhruba v rozsahu 2 oktáv
- ovládá techniku nasazení a tvorby tónu a artikulaci
- dovede čistě intonačně a rytmicky zazpívat píseň i bez podpory doprovodu

- dovede zpívat dvojhlas i vícehlas
- dokáže vybrat vhodný repertoár na absolventské vystoupení s ohledem na své interpretační schopnosti

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.25 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA AKORDEON

Akordeon je moderní, přenosný, vícehlasý nástroj, který plní jak funkci samostatného sólového nástroje, tak nástroje souborového a doprovodného. Interpret musí dokonale zvládnout měchovou techniku a souhru obou rukou.

Základní studium I. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na akordeon	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Přípravná nástrojová výuka I

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- umí držet správně nástroj
- přečte notový zápis v houslovém klíči $c^2 - g^2$
- vytleská jednoduchý rytmus – celé, půlové, čtvrt'ové noty ve čtvrt'ových taktech
- předvede správné držení pravé ruky na klávesnici
- dodržuje hodnoty celých, půlových a čtvrt'ových not
- zahraje pravou rukou jednohlasou melodii $c^2 - g^2$
- podle sluchu zahraje jednoduchou píseň

Základní studium I. stupně

Vyučovací předmět: Hra na akordeon

1. ročník

Žák:

- správně drží nástroj
- plynule vede měch dle měchových značek
- hraje oběma rukama současně
- čte a hraje noty v basovém klíči: C, G, D, F
- ovládá základní dynamické rozdíly – piano, mezzoforte, forte
- hraje legato, staccato
- v basech hraje akordový bas C, G, D, F
- zahraje lidovou píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- plynule vede měch
- pozná a hraje noty a klávesy od c¹ do g²
- hraje stupnice do 4#
- hraje v rozšířené poloze v pravé ruce
- dokáže interpretovat základní tempová označení – pomalu, rychle
- zvládá tečkovaný rytmus

3. ročník

Žák:

- rozumí značkám v notovém zápisu a umí je prakticky provést – repetice, D.C. al Fine, prima volta, seconda volta, ligatura
- zvládá zahrát crescendo, decrescendo, akcent
- v basech umí zahrát akordy dur, moll, 7, terciový bas
- umí pojmenovat a použít basy v pomocné řadě – E, H, A
- doprovází písně a skladby v basech podle značek
- zahraje dvojhmaty v pravé ruce
- zahraje lidovou píseň z paměti

4. ročník

Žák:

- zahraje stupnice do 4# a 2b a trojhlasý akord oběma rukama
- hraje složitější rytmické útvary – osminové, šestnáctinové noty, tečkovaný rytmus, 6/8 takt, trioly, synkopy
- v basech zahraje kvintový bas
- zná základní tempová označení
- využívá rejstříkování
- zná klávesy a basy v rozsahu studovaných skladeb
- používá prstovou artikulaci – staccato, legato, tenuto v rychlejších tempu

5. ročník

Žák:

- hraje vyrovnaně a rychle techničtější pasáže
- hraje různé charakteristické skladby
- pojmenuje a zahraje základní melodické ozdoby – příraz, nátryl
- správně frázuje melodii

6. ročník

Žák:

- zahraje mollovou stupnici a akordy s obraty
- přesně reprodukuje skladbu ve výrazu, tempu a dynamice
- rejstříkuje v průběhu skladby
- hraje v terciích, sextách a akordech
- v levé ruce hraje podle značek
- je schopný sám zhodnotit výkon svůj i svých spoluhráčů
- zahraje dvouhlasou polyfonií

7. ročník

Žák:

- vyzná se v tempových označeních
- hraje náročnější přednesové skladby výrazově, stylově a technicky správně
- používá rejstříky v průběhu skladby
- předvede měkké a ostré nasazení tónu, jeho ukončení a plynulý obrat měchu bez dynamické změny
- zapojuje se aktivně do výběru notového materiálu
- vytváří si vlastní repertoár
- hraje v souboru
- spolupracuje při výběru skladby s ohledem na své technické možnosti

Vyučovací předmět: Přípravná nástrojová výuka II

Žák:

- hraje legato, staccato
- plynule vede a otáčí měch
- přečte notový zápis předložených skladeb
- použije správný prstoklad

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na akordeon

1. ročník

Žák:

- zvolí u studované skladby zvolí správný prstoklad, frázování, rejstříkování
- vytvoří druhý hlas k lidové písni
- vytvoří jednoduchý harmonický doprovod k lidové písni

2. ročník

Žák:

- zahraje nepravidelné rytmické útvary
- rejstříkuje během skladby
- předvede Bellow Shake
- zná postupy, jak nacvičit různé technické problémy

3. ročník

Žák:

- samostatně určí ve studované skladbě výrazové prostředky
- pomocí měchové techniky vytváří kultivovaný tón
- používá vhodné rejstříky u studovaných skladeb

4. ročník

Žák:

- dbá na rytmickou, tónovou a tempovou preciznost
- pracuje samostatně při nácviku skladby po technické a výrazové stránce
- tvoří doprovody k písním, hraje podle značek
- při hře skladeb různého stylového období zvolí odpovídající interpretaci
- vybere ve spolupráci s učitelem vhodnou skladbu na absolventské vystoupení podle svých interpretačních schopností

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.26 STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ HRA NA DUDY

Dudy jsou na ZUŠ Chválenická Plzeň zařazeny do oddělení lidových nástrojů. To proto, že se zde vyučují pouze tzv. „České dudy“ – nástroj, který má v našem regionu letitou tradici. Dudy jsou opatřeny přední melodickou píšťalou tzv. „předničkou“ (naladěnou vždy do určité stupnice – tóniny) a basovou píšťalou tzv. „hukem“, který hraje zpravidla základní tón. K vytvoření a udržení tónu je potřeba měchu, který je ovládán levou paží, zásobníku vzduchu (pytel) a třtinových plátků umístěných v předničce a huku. Nejrozšířenějším z těchto dud je nástroj v ladění Es dur, který má na předničce tóny b, d¹, es¹, f¹, g¹, as¹, b¹, c² – tedy neúplnou stupnici. Dále jsou používané dudy v ladění D dur, G dur, F dur, které podle toho musí být vyrobeny nástrojařem. Princip hry zůstává stejný.

Absolvent předmětu Hra na dudy by měl dokonale ovládat nástroj a jeho technické možnosti. Měl by být obeznámen s dostupnou literaturou a zejména s písněmi, které na dudy hraje či doprovází. Pokud umí zpívat, je schopen se sám doprovodit a má-li k tomu předpoklady, umí v rámci jednoduché harmonie improvizovat.

Učební plán studijního zaměření Hra na dudy

Přípravné studium – formou skupinové nebo individuální výuky v rozsahu 1 hodiny týdně v délce nejdéle 2 let.

Základní studium 1.stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.	5. r.	6. r.	7. r.
Hra na dudy	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1	-	-
Skupinové praktikum	-	-	-	1	1	1	1

Poznámky k učebnímu plánu:

Vzdělávací obsah předmětu Hudební nauka viz kapitola 5.2.2;

Vzdělávací obsah předmětu Skupinové praktikum viz 5.2.27

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1. r.	2. r.	3. r.	4. r.
Hra na dudy	1	1	1	1
Skupinové praktikum	1	1	1	1

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na dudy

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- popíše historii, stavbu nástroje a základ. způsoby péče o nástroj
- umí základy správného „měchování“ a tvoření tónu
- popíše způsob domácí přípravy
- je schopen ovládat nástroj v celém jeho rozsahu
- interpretuje jednoduché etudy a vybrané lidové písně

2. ročník

Žák:

- ovládá nástroj v celém rozsahu
- dokáže správně „měchovat“ a udržet rovný tón
- umí nasadit stejný tón za sebou pomocí „ramenářské kvinty“
- má osvojeny základní návyky ve správném postoji při hraní, jakož i držení nástroje a prstokladu
- interpretuje jednoduché písně a skladby z oblasti lidové hudby
- zná základní principy ošetřování nástroje a užívá jich
- je seznámen s naladěním nástroje

3. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu nástroje a ovládá princip „měchování“
- realizuje notový zápis v úměrném tempu po stránce melodické i rytmické
- prací s vydržovanými tóny upevňuje a zdokonaluje zásady správného tvoření tónu - rozlišuje správné nasazení a ukončení tónu pomocí zásobníku vzduchu
- je schopen základní orientace v jednoduchých hudebních útvarech – a to jak podle sluchu, tak podle notového zápisu
- užívá prstokladu podle ustálených a obecných metodik
- zahraje jednoduché přednesové skladby a lidové písně z paměti i z not
- zná základní principy naladění nástroje

4. ročník

Žák:

- umí využívat základních návyků „měchování“ při nácviu vydržovaných tónů
- tvoří pevný rovný tón v celém rozsahu nástroje
- hraje jednoduché přednesové skladby a lidové písně v předepsaném tempu
- zvládá jednoduché rytmické útvary (synkopa, tečkovaný rytmus) a dovede jich užívat při hře
- umí pracovat s melodickými ozdobami
- je schopen samostatné přípravy a dle dispozic i hry z listu jednoduchých skladeb či lidových písní
- za pomoci učitele je schopen naladit nástroj

5. ročník

Žák:

- pomocí správného „měchování“ a správného držení těla tvoří plnohodnotný tón
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- užívá sebekontroly při sledování kvality tónu
- zná a aplikuje základní technické návyky při hře vydržovaných tónů
- ovládá hru v celém rozsahu nástroje
- hraje staccato pomocí tzv. „ramenářské kvinty“
- dokáže doprovodit zpěváka
- používá základních melodických ozdob (příraz, trylek, nátryl)
- má vypěstovány a osvojeny správné postupy v domácí přípravě a dokáže je využívat

6. ročník

Žák:

- tvoří kultivovaný tón a ovládá jej v celém rozsahu nástroje
- užívá melodických ozdob a vibrata
- rozlišuje rozdíly v interpretaci sólové skladby a v doprovodu zpěváka
- dle hlasových dispozic je schopen jednoduchého doprovodu sebe sama

- interpretuje skladby přiměřené obtížnosti v příslušném tempu
- je schopen připravit se samostatně k veřejnému vystoupení
- je seznámen s drobnými opravami nástroje (plátků)

7. ročník

Žák:

- pomocí správného „měchování“ a správného držení těla tvoří plnohodnotný tón
- užívá správného nasazování a ukončování tónu
- „měchováním“ ovlivňuje intonaci, jakož i tónovou čistotu a vyrovnanost zvuku
- při hře užívá hry staccato na úrovni svých schopností a dovedností
- přesně reprodukuje základní rytmické útvary – zejména tečkované rytmy
- umí doprovodit zpěváka
- užívá základních melodických ozdob (příraz, nátryl, trylek) a vibrata
- uplatňuje návyky a dovednosti získané v individuální výuce v kolektivních předmětech (dua, tria, komorní soubory, lidový soubor, orchestrální hra...)
- je schopen elementární hry z listu
- zná historii svého nástroje a přední interprety
- je schopen provést drobné opravy nástroje (plátků)

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Hra na dudy

1. ročník

Žák:

- ovládá intonaci nástroje pomocí „měchování“, využívá celého rozsahu nástroje, osvojili si všechny zásady domácí přípravy
- užívá hry staccato
- užívá melodických ozdob, vibrata a znalostí jejich využití v praxi
- hraje z listu skladby přiměřené svým dispozicím a dovednostem

2. ročník

Žák:

- zvládá zásady kolektivní hry (lidový soubor)
- je schopen samostatné práce
- disponuje základním přehledem o interpretaci hudby lidové

3. ročník

Žák:

- samostatně uplatňuje technické i výrazové prostředky dosažené v průběhu celého studiana ZUŠ
- disponuje pevným tónem a dovede přizpůsobit studijní režim veřejnému vystoupení
- využívá celého rozsahu nástroje a všech technických prostředků k přesvědčivému a jistému výkonu
- zvládá jednoduchou improvizaci a využívá ji

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatné přípravy na koncert, či jiné veřejné vystoupení
- popíše strukturu domácí přípravy
- umí využít svých dovedností při doprovodu či v lidovém souboru
- zvládá bezpečně v interpretaci lidové písně

- dokáže využívat i dudy jiného ladění (G dur, D dur...)

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.27 VYUČOVACÍ PŘEDMĚT SKUPINOVÉ PRAKTIKUM

Výuka tohoto předmětu zpravidla probíhá od 4.ročníku I. stupně základního studia v každém studijním zaměření hudebního oboru na ZUŠ. Žáci zde rozvíjí a prohlubují schopnost interpretovat hudbu ve skupinách, souborech nebo orchestru. S ohledem na vynikající výsledky a na návrh učitele, který schvaluje ředitel školy, může být do tohoto předmětu zařazen i žák z nižšího ročníku. Často bývá postupováno od nejjednoduššího komorního útvaru – dua, kde se žáci učí poslouchat jeden druhého. Postupně bývá duo rozšířeno na trio, popřípadě kvartet – i v kombinaci různých nástrojů, soubor nebo orchestr. Pro lidský hlas, smyčcové a dechové nástroje je to výborná zkušenost, neboť vytvářejí jednu melodickou linku, které chybí harmonický základ.

Kromě nových hudebních zážitků a dovedností ze skupinové hry však žáci získávají nejrozličnější mimohudební užitečné návyky, např. péči o hudební nástroje, notový materiál, obleky, kroje, stojany, aparaturu, zodpovědnost za přípravu a úklid jeviště, atd. Rozvíjejí prvky komunikace, tolerance a ohleduplnosti se spolužáky i učitelem, které jej kultivují a jsou vhodné a potřebné pro další praktický život.

Předmět je realizován jako osmileté studium (od 4.ročníku I.stupně do 4.ročníku II.stupně).

Formy předmětu Skupinové praktikum:

Čtyřruční hra na klavír, komorní zpěv, komorní duo, komorní trio, klavírní trio, skupinové praktikum pro klavíristy, komorní soubor dechový, komorní soubor smyčcový, komorní soubor smíšený, kytarový soubor, akordeonový soubor, folklorní soubory Malý a Velký Meteláček, Malý a Velký dechový orchestr, jazzový soubor Big Hand.

Žáci:

- jsou vedeni k řešení a zvládnutí zcela nových úkolů, které vyžadují naprosto odlišný přístup k nástrojovým problémům, studiu a nácviku skladeb
- učí se pracovat v souvislostech kolektivního provedení díla a kolektivní zodpovědnosti
- učí se reagovat na spoluhráče, případně dirigenta
- doprovází na klavír píseň pomocí jednoduchých značek
- orientují se v akordických značkách
- improvizují hrou na klavír v rámci pentatoniky
- vyjadřují postřehy a názory k vyslechnutým klavírním skladbám
- přizpůsobují svůj projev spoluhráčům (nebo zpěvákům) jak po technické stránce, tak v intonaci, rytmu, agogice, dynamice a celkovém přednesu
- získávají pod vedením učitele (dirigenta) souborové (orchestrální) návyky, rozvíjejí rytmické cítění, upevňují intonační jistotu, smysl pro souhru
- mají možnost pěstovat si pohotovost při čtení partů a zároveň si kultivovat smysl pro kvalitu skupinového zvuku, stylovosti v interpretaci a rozpoznávání různých žánrů
- na základě zkušeností ve skupinovém praktiku žák rozvíjí svůj vztah k hudbě, rozšiřuje si praktickou znalost jednotlivých tvůrců skrze jejich díla, která zde interpretuje a spolu s ostatními hráči vytváří

- učí se zákonitostem kolektivní reprodukce konkrétního díla a dostává tak předpoklady pro chápání náročnějších souborových a orchestrálních skladeb, ale i základ k eventuálnímu dalšímu působení v amatérských kapelách, souborech nebo orchestrech
- žáci jsou vedeni k poslechu a návštěvám koncertů komorní a orchestrální hudby
- jsou jim umožňovány výměnné koncerty v tuzemsku i zahraničí, kde si rozšiřují své hudební obzory, ale i mezilidské vztahy

Nejdlouhodobější zásluhy, tradice a úspěchy v kolektivní hře na naší škole mají zejména Velký dechový orchestr, který se dlouhodobě rozvíjel pod vedením p.uč. Stanislava Razáka, nyní Jana Candry a folklórní soubor Malý a Velký Meteláček, který má v současnosti 2 umělecké vedoucí, p.uč. Editu Koukolíkovou a MgA. Martinu Stachovou.

Učební osnovy předmětu Skupinové praktikum

Základní studium I. stupně

4. ročník

Žák:

- zvládá orientaci v notovém zápisu skladby a způsoby nástupu
- je schopen interpretovat vlastní part ve skupině minimálně dvou hráčů (zpěváků)
- umí reagovat na gesta a pokyny pedagoga, případně spoluhráče
- ovládá ladění svého nástroje i v rámci skupiny
- dokáže se přizpůsobit kolektivu nejen v interpretaci, ale i v organizaci výuky – např. včasnými příchody, dodržování termínů akcí i jednotných pravidel (ohledně oblékání, spolupráci při úklidu sálu apod.)

5. ročník

Žák:

- umí reagovat na gesta vedoucího a zároveň sledovat nejen part svůj, ale i ostatních hráčů (zpěváků)
- dokáže udržet tempo a základní dynamiku v rámci celku
- je schopen uvědomovat si svůj podíl na výsledném dojmu

6. ročník

Žák:

- zvládne samostatně nastudovat svůj part
- je schopen přizpůsobit se jako sólista i jako doprovod
- dokáže se při hře dolad'ovat s ostatními hudebníky

7. ročník

Žák:

- umí aktivně projevit svůj názor při nácviku skladby
- dokáže si uvědomit svou zodpovědnost za celkový výsledek
- je schopen vyhledávat různé nahrávky a potřebné informace k vyučujícímu předmětu na internetu

Základní studium II. stupně

I. ročník

Žák:

- zvládne zahrát nebo zazpívat jednoduché party z listu
- rozezná skladby některých stylových období a dokáže interpretovat různé žánry (hudbu klasickou, lidovou, populární...)
- je schopen se aktivně podílet na výběru skladeb

II. ročník

Žák:

- umí samostatně nastudovat svůj part včetně frázování, intonace, rytmu, tempa a dynamiky
- je schopen poradit mladším spoluhráčům (zpěvákům) a předvést jim názornou ukázkou správného provedení úseku skladby
- dokáže pomoci při organizaci a realizaci veřejného vystoupení

III. ročník

Žák:

- umí okamžitě reagovat na nečekané situace při společném vystoupení
- svými radami a gesty dokáže udržet souhru a intonaci
- je schopen samostatně zorganizovat a vést dělenou zkoušku nebo soubor

IV. ročník

Žák:

- své nabyté zkušenosti a dovednosti dokáže využít při koncertním vystoupení v různých hudebních seskupeních

Studium pro dospělé

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho organizace a realizace stanoví ředitel školy na základě individuálního plánu výuky. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu 1 hodiny týdně.

5.2.28

SKUPINOVÉ PRAKTIKUM PRO KLAVÍRISTY

I. stupeň

4.ročník

Žák:

- popíše historii a stavbu klavíru
- vyjmenuje alespoň 3 významné skladatele klavírní hudby
- improvizuje doprovod na Orffovy nástroje

5. ročník

Žák:

- doprovodí píseň pomocí jednoduchých akordických značek (kvintakord dur/moll)
- vyjadřuje postřehy a názory k vyslechnutým skladbám
- zahraje z listu jednoduchou melodii

6.ročník

Žák:

- rytmicky rozliší doprovod v lichém a sudém metru
- využívá obrátů kvintakordu při doprovodu písní
- rozlišuje základní harmonické funkce D,S,T

7.ročník

Žák:

- vyhledá v oborových zdrojích (publikace, internet) informace o významných klavírních osobnostech (skladatelé, interpreti)
- vytvoří septakordy podle akordických značek

- improvizuje různým způsobem (hrou na klavír – v rámci pentatoniky, hrou na Orffovy nástroje, pohybem, zpěvem)

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- samostatně vytvoří doprovod k jednoduché písni
- vyjmenuje alespoň 3 významné klavírní interprety
- vysvětlí princip tvorby tónu u klávesových nástrojů

2. ročník

Žák:

- vyjmenuje obraty septakordu
- orientuje se v různých stylových obdobích
- improvizuje jednoduchou melodii v rámci tóniny

3. ročník

Žák:

- zahraje zmenšený a zvětšený kvintakord
- zahraje zmenšený septakord
- vytvoří druhý hlas k melodii

4. ročník

Žák:

- orientuje se v ak. značkách dur, moll, dim, maj, sus
- jednoduše improvizuje v durových i mollových tóninách
- objektivně hodnotí výkon svůj i spolužáků (vhodnost doprovodu, užitých akordů apod.)

5.3 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Výtvarný obor umožňuje prostřednictvím aktivní výtvarné činnosti využívat výtvarného jazyka jako uměleckého prostředku žákovy komunikace. Vzdělávání ve výtvarném oboru rozvíjí myšlení, vnímání, představivost, estetické cítění, vynalézavost a spontánní kreativitu. Studium nabízí žákům nejen radost z vlastní tvorby, ale také jim dává možnost prezentovat svou práci ve veřejných výstavách, přehlídkách a soutěžích. Dovednosti a schopnosti, které žáci získají dlouholetým studiem, vytvářejí předpoklad pro úspěšné složení zkoušky na střední škole s výtvarným zaměřením.

5.3.1 Studijní zaměření Přípravné studium

Studijní zaměření Přípravné studium se uskutečňuje před I. stupněm základního studia a je určeno žákům od 5 let v trvání 1 nebo 2 let.

Učební plán

Ročník	1.	2.
Výtvarná průprava	3	3

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Výtvarná průprava

1. ročník

Žák

- používá základní výtvarné techniky a materiály
- rozezná základní a prostorové tvary
- rozezná základní barevnou škálu
- je schopen základní výtvarné komunikace

2. ročník

Žák

- se dokáže jednoduše výtvarně vyjadřovat na základě svých představ a fantazie
- umí hravou formou experimentovat se základními výtvarnými technikami a materiály.
- se zapojí do výtvarné hry a sděluje svůj výtvarný pohled na svět.

5.3.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Studijní zaměření Výtvarná tvorba se uskutečňuje v těchto předmětech: Plošná tvorba, Prostorová tvorba, Objektová a akční tvorba, Výtvarná kultura.

Učební plán

Ročník	I. stupeň							II. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	I.	II.	III.	IV.
Plošná tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Objektová a akční tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná kultura	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5

Školní výstupy vyučovacích předmětů

Vyučovací předmět: Plošná tvorba

I.stupeň

1. ročník

Žák

- si samostatně zvolí téma pro svou kresbu nebo malbu a svou volbu slovně popíše
- zadané téma vystihne kresbou nebo malbou

2. ročník

Žák

- zobrazí prostor tak, že rozliší popředí a pozadí ve dvou a více plánech řazených nad sebou
- správně a bezpečně použije zvolené nástroje a popíše jejich účel

3. ročník

Žák

- umístí správně kresbu nebo malbu do formátu
- kombinuje základní barvy a mícháním je ztmavuje nebo zesvětluje podle potřeby
- rozliší různé struktury a vhodně je použije pro výtvarné vyjádření
- rozliší a popíše charakteristické vlastnosti různých materiálů a zvolí jejich použití v zadaném úkolu

4. ročník

Žák

- rozliší základní a doplňkové barvy
- zaznamená myšlenku jednoduchou skicou
- přenes reálné téma přepisem, parafrází na jinou úroveň

5. ročník

Žák

- vyřeže matrici a vytvoří šablonovou malbu
- vymyslí vlastní děj příběhu a nakreslí jej do formy komiksu

6. ročník

Žák

- vypracuje tušovou kresbu perem nebo štětcem
- maluje a kreslí s využitím jemných odstínů
- maluje a kreslí podle skutečnosti
- zvolí správnou kompozici pro daný formát

7. ročník

Žák

- obhájí své výtvarné vidění i výtvarný rukopis
- vyjádří plasticitu předmětu stínováním
- projeví zájem o názor druhých, odlišný názor respektuje
- transponuje kresbu či malbu do materiálu
- experimentuje s výřezem celku
- se aktivní zapojuje do společných projektů

II.stupeň

I. ročník

Žák

- kresbou věrně vystihne zadanou předlohu
- kresbou nebo malbou prokáže znalosti lineární perspektivy

- věrně vystínuje tvar valéry jedné barvy
- nabídne uplatnitelné návrhy pro společnou výtvarnou akci
- uvede vazbu mezi svou individuální prací a stěžejní myšlenkou projektu

II. ročník

Žák

- použije vhodně v kompozici kontrast světlých a tmavých barev
- vysvětlí využití kontrastu teplých a studených barev
- nakreslí studii podle skutečnosti a následně ji přepracuje podle své představivosti

III. ročník

Žák

- má vlastní představu o barevné symbolice
- je schopen barevného vyjádření vztahu vůči okolí a vyjádření vlastních emocí
- pomocí vhodného užití kresebného nástroje dovede vystihnout vlastnosti i materiál objektu

IV. ročník

Žák

- zvládá základy figurální kresby, znalosti aplikuje v rovině ilustrativní či návrhové
- přechází z klasických grafických technik k volnému experimentování
- vytváří nové grafické celky

Vyučovací předmět: Prostorová tvorba

I. stupeň

1. ročník

Žák

- dovede vytvořit jednoduchý hliněný a papírový předmět
- umí použít glazuru

2. ročník

Žák

- upraví strukturu povrchu vytvořeného objektu pomocí otisku nástrojů
- tvaruje a kombinuje různé materiály pro účely vytvoření prostorového objektu

3. ročník

Žák

- zhotoví jednoduchý prostorový objekt z papíru
- předvede techniku práce s papírem, kartonem
- bez obtíží zpracuje hlínu

4. ročník

Žák

- je schopen používat modelovací nástroje a utvářet s jejich pomocí hmotný objem
- vymodeluje hliněný reliéf odebráním a nakládáním materiálu

5. ročník

Žák

- uvědomuje si vnitřní a vnější prostor plastiky a pracuje s ním
- sestaví jednoduchou konstrukci architektonického objektu

6. ročník

Žák

- pracuje s povrchem hmoty správným nástrojem
- využívá světlo a stín
- zachytí tvar odrážející realitu, soustředí se na detail

7. ročník

Žák

- samostatně vyhledá potřebné informační zdroje pro svou výtvarnou činnost
- vymodeluje objekt podle předlohy při zachování osobitého rukopisu
- určí pracovní postup, zvolí vhodný materiál i výtvarnou techniku

II.stupeň

I. ročník

Žák

- vymodeluje objekt podle vlastního návrhu a tuto realizaci své myšlenky obhájí
- vědomě se podřídí keramickému tvarosloví – tvarové abstrakci, stylizované formě, nepopisné barevnosti

II. ročník

Žák

- samostatně vyhledá a uvede vhodné inspirační zdroje ze současného umění
- prokáže svým chováním a jednáním ochotu být nápomocen mladším spolužákům

III. ročník

Žák

- s využitím předchozích znalostí je schopen vytvořit návrh a realizaci v materiálu
- extrahuje charakteristické rysy věcné studie vypuštěním nedůležitých detailů

IV. ročník

Žák

- experimentuje s textilními materiály, které využívá jako nositele kompozice
- samostatně připraví a realizuje vlastní projekt

Vyučovací předmět: Objektová a akční tvorba

I. stupeň

1. ročník

Žák

- se aktivně účastní procesu společné tvorby, zapojuje se do diskuze a inspiruje tak druhé
- zahájil proces poznávání a objevování vlastností a přirozených kvalit různých materiálů

2. ročník

Žák

- pracuje s přírodními materiály, vytváří vlastní sbírky
- svůj zážitek ze společně prožité akce výtvarně vyjádří
- uskutečněnou výtvarnou akci doplní vlastními nápady

3. ročník

Žák

- krátký děj převede do navazujících ilustrací
- pracuje s kontrastními povrchy, spojuje zdánlivě nesourodé materiály

4. ročník

Žák

- samostatně zvolí odpovídající výtvarné prostředky
- popíše zásady spolupráce při společném projektu

5. ročník

Žák

- nahlíží na předměty běžné denní potřeby očima výtvarníka, uplatňuje zde vlastní fantazii při hledání výtvarných prvků.
- objevuje nové možnosti využití starých a nepotřebných věcí ve své tvorbě

6. ročník

Žák

- s respektem k přírodě vytváří v plenéru jednoduché výtvarné prvky, na tyto zásahy do krajiny používá výhradně přírodní materiály
- pracuje s morfologií tvarů

7. ročník

Žák

- navrhne a samostatně naplánuje výtvarnou akci k určenému tématu
- vytváří jednoduché kinetické objekty

II. stupeň

I. ročník

Žák

- podle vlastních záměrů přistupuje k akční malbě, zachycuje tvarově barevné a prostorové vztahy
- podílí se na týmové spolupráci a jejích pravidlech, je schopen obhájit vlastní postup
- nabídne uplatnitelné návrhy pro společnou výtvarnou akci

II. ročník

Žák

- nabízí řešení při obtížích a zvolený úkol dokončí
- v diskuzi respektuje jiné způsoby řešení výtvarného problému

III. ročník

Žák

- podle svých záměrů využívá různých možností objektové a akční tvorby
- tvoří výtvarné etudy tak, jak dovoluje zvolený materiál

IV. ročník

Žák

- sebekriticky zhodnotí vlastní práci, bez obav uvede nedostatky a navrhne nápravu
- používá nezvyklé postupy
- vytváří vlastní projekty

Vyučovací předmět: Výtvarná kultura

II. stupeň

I. ročník

Žák

- empaticky nahlíží na umění vzhledem k vlastní existenci
- má představu o základních znacích jednotlivých stylů a slohů v dějinách výtvarné kultury

II. ročník

Žák

- respektuje osobitý výtvarný projev druhých
- zná a popíše dílo výtvarného umělce

III. ročník

Žák

- má vybudovaný vztah k hudbě, historii, literatuře, odlišným etnikům a regionálním specifikům
- argumentuje

IV. ročník

Žák

- dovede svými slovy chronologicky popsat vývoj výtvarné kultury od pravěku po modernu
- toleruje odlišné zdůvodnění interpretace
- hovoří o svých záměrech

5.4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

Charakteristika tanečního oboru

Taneční obor na základních uměleckých školách rozvíjí taneční nadání dětí. Upevňuje smysl pro krásu, prohlubuje citové prožitky, učí je kladnému vztahu k umění, k tradicím i k modernímu umění. Tanec je prostředek vyjadřovací, má mnohotvárný, proměnlivý, bohatý obsah, rozvíjí citlivé vnímání, představivost, prostorové citění, tvořivost, rytmicko-melodické vyjádření pocitům. Taneční obor poskytuje nadaným dětem plně se rozvíjet pohybově, hudebně i dramaticky.

Ve výuce jsou požadovány určité požadavky, jako je správné držení těla a taneční technika, hudební i rytmické citění, smysl pro využití a vnímání prostoru, představivost a naposledy i vlastní tvořivost.

Vyučovacími předměty v tanečním oboru jsou taneční příprava, lidový tanec, taneční praxe.

Obsah tanečního oboru

Taneční obor je členěn do dvou vzdělávacích oblastí.

Taneční tvorba a interpretace a recepce a reflexe tanečního umění.

V taneční tvorbě a interpretaci se seznámí se základy tanečních technik, v oblasti taneční recepce a reflexe tanečního umění se rozvíjí schopnosti porozumění obsahu uměleckého díla, učí se chápat taneční umění a hodnotit pohyb i umělecký projev.

Pro plné naplnění výchovně vzdělávacího procesu TO ZUŠ je korepetice. Korepetitor spolupracuje s pedagogem při nácviku, provedení tanečních her, tanců.

Pro všestranný taneční rozvoj je důležitý výběr a studium příslušné literatury, hudebních doprovodů, a tím i spolupráce s lidovou muzikou.

Charakteristika předmětů

Taneční příprava

Rozvíjí elementární taneční techniku a taneční projev žáka. Rozvíjí hudební citění, podněcuje přesnou a citlivou reakci na změny tempa, dynamiky, rytmu, melodie. Učí správné a včasné orientaci ve směrech a vztazích pohybu. Umožňuje citlivě a tvořivě reagovat na náladu a výraz hudby. Učí zvládnout jednoduché taneční hry a lidové tance, práci s tanečními pomůckami při tanci.

Lidový tanec

Rozvíjí specifickými prostředky taneční techniku, taneční projev, prohlubuje hudební cítění, smysl pro taneční formu a pohybovou souhru. Učí zvládnout taneční kroky, charakteristické lidové české tance, moravské, slovenské i tance jiných národů. Vede k citlivému a přesnému vyjádření tempa, dynamiky, rytmu, výrazu lidové písně a hudby. Vede k pochopení naší národní kultury.

Moderní tanec

Rozvíjí taneční techniku a projev žáka, prohlubuje hudební a prostorové cítění, kvalitu vzájemných vztahů a podporuje jejich osobité tvořivé schopnosti. Učí žáky uvědoměle řídit pohyb z těžiště a orientovat se ve svém těle. Žáci si osvojují vedený, švihový pohyb, impulsy, skoky, vede žáky k samostatnému řešení prostorových, rytmických, výrazových úkolů, hledání individuálního pohybového slovníku, což podporuje i zaměření na kontaktní a taneční improvizace.

Taneční praxe

Hlavním úkolem je příprava tanečních vystoupení. Navazuje na taneční průpravu a zdokonaluje taneční techniku a taneční projev. S postupným rozvojem taneční techniky a tanečního projevu se zařazují pohybové a taneční hry, jednoduché lidové tance. Později (4. a vyšší ročníky) se zařazují náročnější lidové tance s úkolem přesného provedení podle oblastí.

Metody a formy práce

Vyučování je skupinové. Pedagog svým aktivním zapojením do výuky podněcuje správné pochopení a napodobení, ne mechanické, ale jen zprostředkováním dosahuje správné představy o pohybovém vyjádření.

Z počátku všechny pohybové činnosti mají formu her, později již cílevědomě přecházejí ke kultivovanému tanečnímu projevu podle zaměření. Je nutná vhodná motivace, zvláště v nižších ročnících, plynulost přechodu od jedné činnosti k druhé. Vyučovací hodiny mají sled rozdílných činností, rozdílných v tempu, využití prostoru. Ve vyšších ročnících již mají vyučovací hodiny určitou strukturu, návaznost. Jsou vhodně motivovány. Pohybové činnosti jsou doplňovány teorií o anatomickém obsahu pohybu, o zákonitosti pohybu. Žáci se učí i o vzniku, rozvoji lidových tanců, oblastech folkloru, zpěv lidových písní k tanci, spolupracovat s lidovou hudbou. Teorii o tanečním pohybu doplňuje i objasňování zákonitostí pohybů, jejich správné provedení.

Nedílnou součástí vedení výuky je spolupráce s korepetitorem, s lidovou muzikou a jejím vedoucím při výběru tanečních pásem i jednotlivých tanců.

Součástí metodické práce je i výběr a vybavení taneční místnosti. Příprava vystoupení.

Vyučovací předměty

Taneční průprava

- obsahuje základy pohybové průpravy
- seznamuje s jednotlivými tanečními kroky, vazbami

Lidový tanec

- navazuje na taneční průpravu

- obsahem jsou i základy hudební průpravy, zpěv lidových písní, interpretací lidových regionálních zvyků.

Taneční praxe

- využívá získaných dovedností a zkušeností při interpretaci
- zaměřuje se především na správné provedení tanců podle regionů, správné zvládnutí tanečního pohybu s hudbou - vše je ve spolupráci s lidovou muzikou

Moderní tanec

Propracovává souhrn pohybu trupu, hlavy a končetin. Pohybové vazby technických prvků v prostorových a technických změnách.

Přípravné studium

5.4.1 Studijní zaměření – tanec

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.
Přípravná taneční výchova	2	2

Žák:

- spolupracuje s ostatními dětmi
- udržuje prostorové uspořádání
- zpívá při pohybových aktivitách, tanečních hrách

Základní studium I. stupně

5.4.2 Studijní zaměření - tanec

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.
Taneční průprava	0,5	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lidový tanec	0,5	1	1	1	1	1	1
Taneční praxe	0,5	0,5	1	1	1	1	1
Moderní tanec	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Celkem	2	3	3	3	3	3	3

Základní studium II. stupně

Učební plán

Předmět	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.
Lidový tanec	1	1	1	1
Taneční praxe	1	1	1	1
Moderní tanec	1	1	1	1
Celkem	3	3	3	3

1. ročník

Taneční průprava

Žák:

- zvládá chůzi s různými obměnami / plné chodidlo, paty, špičky, vnější hrany
- zvládá chůzi v kruhu, řadách, dvojicích
- zvládá běh v kruhu, v řadách, v zástupech
- umí skoky na místě
- cvičením ovládá svalové oblasti

Lidový tanec

Žák:

- ovládá správné našlapování při taneční chůzi
- při poskočném kroku dodržuje daný rytmus

Taneční praxe

Žák:

- zapojuje se do tvoření na ploše
- společně s ostatními vytváří správné formace při tvorbě jednoduchých tanečních her

Moderní tanec

Žák:

- zvládá jednoduché základní kroky
- jednoduchou vazbu složenou ze základních kroků

2. ročník

Taneční průprava

Žák:

- zvládá chůzi s obraty, vpřed, vzad, bočně
- zvládá chůzi s pérováním
- zvládá běh s dodržováním rytmu
- umí skoky i z místa

Lidový tanec

Žák:

- zvládá taneční chůzi všemi směry
- udržuje při tanci základní tvary - dvojice, trojice, kruh, řady
- zvládá poskočný krok i v páru
- umí přísunný krok stranou v tanečním provedení s podřepy, kmity paží

Taneční praxe

Žák:

- dovede s určitým výrazem zatančit jednoduché tance
- předvede krátké taneční etudy se zaměřením na rytmus, dynamiku

Moderní tanec

Žák:

- zvládá delší vazby probraných prvků
- dokáže sám spojit taneční kroky
- práci těla při základních prvcích

3. ročník

Taneční průprava

Žák:

- zvládá chůzi s pohyby paží
- zvládá chůzi s výpady pravá levá
- zvládá běh s vysoko zdviženými koleny, se zakopáváním
- umí skoky v prostoru, s obměnami

Lidový tanec

Žák:

- zvládá taneční chůzi v kombinaci s během
- rozezná tempa chůze podle hudby
- umí poskočný obkročák
- umí základní přísunný krok, polkový hladký
- umí dvojpolku, polku rejdovanou

Taneční praxe

Žák:

- ovládá základní lidové tradice s vazbou na tanec
- správně rozlišuje tance, dětské taneční hry, taneční improvizace
- svědomitě se připravuje na vystoupení

Moderní tanec

Žák:

- zvládá delší vazbu
- dokáže sám spojit taneční kroky
- zvládá práci těla při základních prvcích
- zvládá správné provedení probraných prvků
- vnímá hudbu jako rytmus

4. ročník

Taneční průprava

Žák:

- zvládá chůzi se střídáním běhu
- zvládá chůzi s průpletem
- zvládá běh se střídáním směrů, vpřed, vzad, stranou
- umí skoky s otočkou

Lidový tanec

Žák:

- umí poskočný obkročák s různými obměnami (dupy)
- umí základní krok skočné
- ovládá polkový krok s různými obměnami
- rozlišuje druhy obkročáků
- používá správné držení v jednotlivých tancích

Taneční praxe

Žák:

- při veřejných vystoupeních využívá získaných dovedností v tancích
- spontánně se zapojuje do tvorby tanců, do ztvárnění tanečních choreografií

Moderní tanec

Žák:

- reaguje pohybem na slovní zadání v odborném názvosloví
- zdokonaluje svůj polycentrický pohyb
- dokáže prezentovat choreografii, při které uplatňuje pohybové návyky a zpětně dokáže svůj výkon posoudit
- umí opravit na spolužákovi chybně provedený krok

5. ročník

Taneční průprava

Žák:

- zvládá chůzi ve spojení v drobných pohybových etudách
- zvládá běh se střídáním s chůzí, skoky
- umí skoky v otočkách
- dokáže vědomě provádět švihy horních končetin
- provádí správné pohyby hlavy při otáčkách, směřování

Lidový tanec

Žák:

- ovládá hladký obkročákový krok v rytmu 3/4, 2/4
- ovládá polkový krok v kombinaci s poskočným obkročákem, dvojčolkou
- umí správně rozlišit druhy sousedské, trojposkoku

Taneční praxe

Žák:

- při vystoupeních vnímá hudbu, prostor
- reaguje na místní podmínky jeviště apod.

Moderní tanec

Žák:

- reaguje pohybem na slovní zadání v odborném názvosloví
- zdokonaluje svůj polycentrický pohyb
- dokáže prezentovat choreografii, při které uplatňuje pohybové návyky a zpětně dokáže svůj výkon posoudit
- umí opravit na spolužákovi chybně provedený krok
- zvládá delší vazby prvků na místě i z místa s přecházením do různých poloh v plynulém a koordinovaném pohybu

6. ročník

Taneční průprava

Žák:

- zvládá různé druhy chůze podle regionů
- reaguje pohybem na hudbu, rozlišuje tempo, rytmus
- umí ovládat páteř při procvičování trupu, horních končetin
- na volnosti ovládá tělo
- vnímá prostor při cvičení ve skupině
- dovede v prostoru správnou techniku provádění švihových pohybů hlavy, stejnosměrně i protisměrně

Lidový tanec

Žák:

- zvládá polkový krok českých regionů

- ovládá druhy tanců podle regionů
- ovládá kolečkové kroky chodské, jihočeské
- rozlišuje tance moravské, české, slovenské

Taneční praxe

Žák:

- rozlišuje základní taneční regiony,
- pracuje s výrazovými prostředky

Moderní tanec

Žák:

- reaguje pohybem na slovní zadání v odborném názvosloví
- zdokonaluje svůj polycentrický pohyb
- dokáže prezentovat choreografii, při které uplatňuje pohybové návyky a zpětně dokáže svůj výkon posoudit
- umí opravit na spolužákovi chybně provedený krok
- zvládá delší vazby prvků na místě i z místa s přecházením do různých poloh v plynulém a koordinovaném pohybu
- zkouší improvizovat na jednoduchou hudbu

7. ročník

Taneční příprava

- v chůzi rozlišuje tempo, rytmus
- zvládá taneční chůzi
- zvládá taneční běh
- zvládá jednotlivé taneční polohy, pohyby
- používá některá baletní názvosloví
- v pohybu na volnosti využívá znalostí i dovedností rotace hrudníku, hlavy, pánve
- provádí správné dřepy, podřepy, pérování, výskoky, obraty

Lidový tanec

Žák:

- umí polkový krok regionů Moravy
- společně provádí kroky všech dostupných českých tanců
- rozliší tance podle melodií, rytmů
- využívá prostoru při tanečním zpracování kroků
- dbá na čistotu provedení typických znaků jednotlivých tanců regionů

Taneční praxe

Žák:

- podílí se na vystoupeních
- zpívá s lidovou muzikou
- využívá výrazové prostředky taneční, pěvecké
- slovenská kolesa, čardášové jednokročky, dvojkročky

Moderní tanec

Žák:

- reaguje pohybem na slovní zadání v odborném názvosloví
- zdokonaluje svůj polycentrický pohyb
- dokáže prezentovat choreografii, při které uplatňuje pohybové návyky a zpětně dokáže svůj výkon posoudit
- umí opravit na spolužákovi chybně provedený krok
- delší vazby prvků na místě i z místa s přecházením do různých poloh v plynulém a koordinovaném pohybu
- zkouší improvizovat na jednoduchou hudbu
- dokáže vymyslet a předvést jednoduchou vazbu na zadanou hudbu
- dokáže pracovat s podlahou při tanci

II. stupeň

1. ročník

Lidový tanec

Žák:

- rozlišuje taneční kroky podle hudby, regionů
- provádí všechna taneční vyjádření do krajností
- rozlišuje v tanci projev, improvizaci
- při procvičování jednotlivých prvků klasického tance ovládá prostor, tempo, polohy

Taneční praxe

Žák:

- upravuje na vystoupení různá provedení tanců
- zpívá při tanci všechny dostupné písně
- na jevišti se chová přirozeně
- vnímá prostor k tanci
- vyrovnává se s různými prostředími

Moderní tanec

Žák:

- reaguje pohybem na slovní zadání v odborném názvosloví
- zdokonaluje svůj polycentrický pohyb
- dokáže prezentovat choreografii, při které uplatňuje pohybové návyky a zpětně dokáže svůj výkon posoudit
- umí opravit na spolužákovi chybně provedený krok
- zvládá delší vazby prvků na místě i z místa s přecházením do různých poloh v plynulém a koordinovaném pohybu
- zkouší improvizovat na jednoduchou hudbu

2. ročník

Lidový tanec

Žák:

- provádí taneční kroky s přehledem v rozlišení regionálních oblastí
- při tanci se dokáže orientovat podle schématů
- v taneční improvizaci dokáže udržovat určité dané prostředky k vyjádření melodie, rytmu, prostoru
- provádí stále dokonaleji základní taneční variace v klasickém tanci

Taneční praxe

Žák:

- v nastudování tanců projevuje cit
- zvládá změny v tempu plynule
- zvyšuje náročnost k sobě samé v provedení jednotlivých tanců
- spolupracuje se souborem lidových nástrojů, spoluúčinkuje na vystoupeních

Moderní tanec

Žák:

- reaguje pohybem na slovní zadání v odborném názvosloví
- zdokonaluje svůj polycentrický pohyb
- dokáže prezentovat choreografii, při které uplatňuje pohybové návyky a zpětně dokáže svůj výkon posoudit
- umí opravit na spolužákovi chybně provedený krok
- delší vazby prvků na místě i z místa s přecházením do různých poloh v plynulém a koordinovaném pohybu
- zkouší improvizovat na jednoduchou hudbu
- rozvíjí při improvizaci svůj smysl pro tempo, rytmus a dynamiku
- zvládá skoky

3. ročník

Lidový tanec

Žák:

- provádí tance z různých krajů, regionů, národů
- zaměří se na tance gotické
- aplikuje poznatky o tancích jiných národů
- udržuje správné prostorové vyjádření tanců
- v klasickém tanci vnímá celé své tělo jak v prostoru, tak pohybově

Taneční praxe

Žák:

- zvládá zápisy tanců, podle nichž nastuduje samostatně tanec
- výrazově správně představí provedení tanečních svit, pásem
- zvládá tance dle možností a repertoáru souboru lidových nástrojů

Moderní tanec

Žák:

- dbá na správné držení těla
- zvládá dlouhé náročné choreografie
- orientuje se při tanci v prostoru
- zvládá náročnější kroky
- učí se poslouchat podrobně hudbu a rozebrat ji

4. ročník

Lidový tanec

Žák:

- provádí přesně dané kroky lidových tanců
- zdokonaluje techniku provedení jednotlivých kroků
- zvládá základní taneční postoje klasického tance
- taneční techniku stále zdokonaluje

Taneční praxe

Žák:

- vytvoří vlastní choreografii na dané téma
- provede samostatné vystoupení
- je schopný sólového projevu
- při tanci dovede používat i jednoduché doplňky jako je věneček, šáteček
- zvládá grafický zápis i notový popis tanců, jejich doprovod
- spolupracuje na choreografii tanečních pásem

Moderní tanec

Žák:

- dbá na správné držení těla
- zvládá dlouhé náročné choreografie
- orientuje se při tanci v prostoru
- zvládá náročnější kroky
- učí se poslouchat podrobně hudbu a rozebrat ji
- reaguje pohybem na slovní zadání v odborném názvosloví
- zdokonaluje svůj polycentrický pohyb
- dokáže prezentovat choreografii, při které uplatňuje pohybové návyky a zpětně dokáže svůj výkon posoudit
- umí opravit na spolužákovi chybně provedený krok

5.5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ DRAMATICKÉHO OBORU

Studium literárně dramatického oboru je rozděleno na Přípravné studium – jednoleté (pro žáky ve věku 6 let), Základní studium I. stupně – sedm ročníků (pro žáky sedmi až čtrnáctileté) a Základní studium II. Stupně – čtyři ročníky (pro žáky čtrnácti až osmnáctileté).

Charakteristika literárně dramatického oboru

Žák vedený učitelem pracuje na rozvoji osobnostních a sociálních dovedností, především v oblasti komunikace, spolupráce, empatie, sebevyjádření a řešení problémových situací. Podílí se na tvorbě dobrého klimatu třídy, poznává a učí se praktikovat pravidla společného soužití. Zároveň se žák rozvíjí po stránce umělecké. Pracuje na svém estetickém přednesu, rozvíjí vlastní tvořivost a představivost. Dozvídá se o důležitých pojmech z historie divadla, divadelní teorie a teorie dramatické výchovy. Seznamuje se a praktikuje činnosti spojené s tvorbou divadelního tvaru a rozvíjí k tomu potřebné dovednosti v oblasti hlasové, pohybové, hudební i výtvarné.

Metody a formy práce

Výuka probíhá s výjimkou přednesů skupinově, děti jsou aktivně zapojovány do her a cvičení, která rozvíjejí dovednosti a schopnosti v oblasti umělecké a osobnostně sociální, či slouží ke skupinovému nalezení se a vybití, zklidnění či rozehrání před samotnou prací. Hlavní metodou je hra v roli, která dítěti nabízí zažít situace, které jsou jejich životu podobné i velmi vzdálené a to vše v bezpečí fikce. Fiktivní čas a prostor umožňuje dětem vžívat se do životních situací druhých a tak poznávat sebe i svět kolem. Hra v roli je používána na různých úrovních v krátkých i delších celcích.

Umělecké dovednosti jsou rozvíjeny pomocí her, cvičení, etud a improvizací. Ty pomáhají ke stavbě divadelního představení, u jejíž přípravy získává žák zkušenosti nejen v oblasti herecké, ale také režijní, scénografické, dramaturgické a dramatické. Díky tomu, že tvorba je skupinová, rozvíjí žák navíc dovednosti, které jsou nutná k tvořivé spolupráci, jak v rovině divadelní, tak lidské.

Vyučované předměty

Dramatická a přednesová průprava (přípravné studium, 1.ročník a 2.ročník I. stupně)

Dramatická tvorba (od 3.ročníku I. stupně a celý II. stupeň)

Přednes (3. – 7.ročník I. stupně)

Dramatická tvorba a interpretace (celý II. stupeň)

Úvod do historie divadla (3.ročník II. stupně)

Základy teorie dramatické výchovy (4.ročník II. stupně)

Týdenní hodinová dotace

Předmět	PS	I. stupeň							II. stupeň			
		1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	I.r.	II.r.	III.r.	IV.r.
Dramatická a přednesová průprava	2	2	2									
Dramatická Tvorba				1,5	1,5	1,5	1,5	2	1,5	1,5	1	1
Přednes				1	1	1	1	1				
Dramatická tvorba a interpretace							0,5	0,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Úvod do historie divadla											0,5	
Základy teorie dramatické výchovy												0,5

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU DRAMATICKÁ A PŘEDNESOVÁ PRŮPRAVA

Přípravné studium

Žák:

- aktivně se zapojí do her, cvičení a ostatních aktivit
- při pohybu v prostoru použije stronzo a vyzkouší různé rychlosti chůze
- při práci s orffovými nástroji rozliší různé stupně hlasitosti (od ticha po nejhlasitější)
- uposlechne pokyny učitele

Základní studium

1.ročník

Žák:

- aktivně a soustředěně se zapojí do her a cvičení
- při reflexi či komunitním kruhu vydrží do konce promluvy druhého
- při pohybu v prostoru se soustředí na vlastní činnost bez pozorování druhých
- uplatní metodu živého obrazu – nehybné ztvárnění s ohledem na situaci
- použije adekvátně sílu hlasového projevu s ohledem na situaci
- v jednoduchých básních a písničkách dodrží udané tempo

2.ročník

Žák:

- aktivně se zapojí do hry
- ve skupině připraví jednoduchou etudu
- popíše obsah přečtené básně či prozaického díla
- při komunitním kruhu vyslechne druhé
- při pohybu po místnosti udrží pozornost na rozložení hráčů a přispěje k rovnoměrnému vyplnění prostoru
- rozliší tělesné uvolnění a napětí
- při pohybu, zpěvu a hře na rytmické nástroje dodrží rytmus

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU DRAMATICKÁ TVORBA

Základní studium – I. stupeň

3.ročník

Žák:

- při prezentaci etudy či krátké dramatizace udrží roli
- postojem těla vyjádří základní emoce
- při improvizaci nebo etudě využije k jednání zástupný text

- zhodnotí svoji práci
- při práci ve skupině přijme nápady druhých
- využije různé formy kontaktu s ostatními (oční, tělesný, zvukový)

4. ročník

Žák:

- v jednoduché etudě herecky vyjádří danou změnu okolností
- v jednoduché etudě rozhodne jednáním o dalším vývoji dramatické situace
- využije v etudě zástupnou rekvizitu
- pojmenuje hlavní zákonitosti jednoduchého dramatického tvaru
- zformuje a vysvětlí pravidla hry
- při práci ve skupině nabídne druhému kompromis

5. ročník

Žák:

- dramaticky ztvární námět a využije získané znalosti a dovednosti k vyjádření vlastního výkladu
- v jednoduchých etudách využije improvizaci
- vyrobí jednoduchou loutku, s níž vytvoří krátkou etudu
- hru s loutkou doprovází zvuky či hrou na orffovy nástroje
- zafixuje dramatický tvar
- s pomocí učitele vytvoří ve skupině scénář krátkého dramatického tvaru
- vyslechne kritiku své práce a porozumí jí
- zhodnotí dramatické výstupy spolužáků z hlediska námětu, výstavby dramatického tvaru a použitých prostředků

6. ročník

Žák:

- v etudách využije pohybovou a slovní improvizaci
- pojmenuje a různými prostředky vyjádří myšlenku literárního díla
- obohatí hru v roli o podněty z vnějšího prostředí
- popíše postup práce na scénáři
- vytvoří vlastní literární text na zvolené téma

7. ročník

Žák:

- s pomocí učitele vytváří vlastní etudy, které následně realizuje
- umí pojmenovat a nalézt rozdíly mezi různými typy literárně-dramatických děl a následně je zpracovat
- umí vytvořit a zpracovat vlastní scénář
- je schopen diskuze, sebereflexe a případné obhajoby své práce na základě zhodnocení svého výkonu a výkonu spolužáků

Základní studium II. stupeň

I. ročník

Žák:

- vystaví roli ohledem na vnitřní motivace postavy
- ve skupině provede analýzu literárního či dramatického díla a zhodnotí možnost jeho využití
- ve dvojici s pomocí učitele připraví a zrealizuje hodinu dramatické výchovy pro mladší žáky

II. ročník

Žák:

- vystaví roli s ohledem na motivace postavy
- samostatně provede analýzu literárního či dramatického díla a zhodnotí možnost jeho využití
- ve dvojici s pomocí učitele zpracuje zadané téma a na jeho základě vytvoří hodinu dramatické výchovy pro mladší žáky

III. ročník

Žák:

- herecky ztvární charakter postavy
- zpracuje jednání postavy s ohledem na zadaný žánr
- využije získané znalosti a dovednosti k práci na všech složkách divadelní inscenace (herecká, režijní, dramaturgická, scénografická)
- vytvoří scénář k divadelní inscenaci

IV. ročník

Žák:

- spolu s ostatními vytvoří absolventské představení
- samostatně připraví a zrealizuje hodinu dramatické výchovy pro mladší žáky

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU PŘEDNES

I. stupeň

3. ročník

Žák:

- při cvičeních využije práci s dynamikou
- při recitaci dodrží správné držení těla
- ve cvičeních využije práci s dechovou oporou a správným vedením dechu
- rozliší prózu, poezii a drama
- převypráví obsah textu
- samostatně z nabízených možností zvolí text určený k interpretaci a jednoduše zdůvodní tuto volbu

4. ročník

Žák:

- při přednesu vědomě využije zkušenosti z dechových a hlasových cvičení
- při přednesu vědomě pracuje s dynamikou (pauzy, tempo, rytmus...)
- jednoduše vysvětlí pojmy, pauza, tempo, rytmus, dynamika
- najde, pojmenuje a v interpretaci sdělí základní myšlenku textu
- rozezná podstatné části textu a zúčastní se práce na škrtech zvoleného literárního textu

5. ročník

Žák:

- při přednesu záměrně využije základní výrazové prvky přednesu (pauza, tempo, rytmus, dynamika)
- vybere text, který bude interpretovat a zdůvodní svoji volbu
- zhodnotí práci druhých z hlediska práce s výrazovými prostředky

6. ročník

Žák:

- popíše myšlenku literárního textu a obohatí ji o vlastní interpretační postoj
- v případě potřeby provede škrty v textu s ohledem na podstatu textu a potřeby pro jeho interpretaci

7. ročník

Žák:

- při přednesu udrží správné technické návyky (vědomě dechová opora, vedení hlasu po dechu, práci s měkkým patrem, rezonance...)
- vyhledá více výkladů interpretovaného textu a vybraný výklad prezentuje různými uměleckými prostředky (pohybem, výtvarně, literárně...)
- rozliší cvičení určená pro rozvoj různých technických návyků mluvního projevu (dechová opora, vedení hlasu po dechu, práci s měkkým patrem, rezonance...)

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU DRAMATICKÁ TVORBA A INTERPRETACE

Základní studium

I. stupeň

6.ročník

Žák:

- propracovaněji realizuje svou tvorbu na zadané či vlastní téma
- je schopen tvořit vlastní tvorbu dle konkrétně zadané formy či stylu
- dané výstupy je schopen odprezentovat

7.ročník

Žák:

- je schopen zpracovat zadaná témata i v kolektivu
- pracuje i s charaktery vytvořených postav
- i v kolektivu je schopen rozebrat a kriticky zhodnotit svou práci

Základní studium

II. stupeň

I.ročník

Žák:

- zanalyzuje vnitřní motivace postavy a na základě získaných poznatků jedná v roli

II. ročník

Žák:

- pojmenuje působení vnitřních a vnějších vlivů na postavu, podle nich postavu ztvární

III. ročník

Žák:

- slovně či písemně charakterizuje postavu včetně motivací k jejímu jednání
- herecky vytvoří charakter postavy
- vystylizuje postavu s ohledem na daný divadelní žánr

IV. ročník

Žák:

- samostatně zvolí vhodnou předlohu pro individuální tvorbu a osobitým způsobem ji zrealizuje
- vytvoří náročnější text propracovaný z hlediska sdělnosti obsahu, tématu, použité formy a stylu
- pojmenuje obsah, téma, formu a styl samostatně vytvořeného textu

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ÚVOD DO HISTORIE DIVADLA

Základní studium – II. stupeň

III.ročník

Žák:

- stručně charakterizuje jednotlivá období ve vývoji divadelního jazyka

VZDĚLÁVACÍ OBSAH PŘEDMĚTU ZÁKLADY TEORIE DRAMATICKÉ VÝCHOVY

Základní studium – II. stupeň

IV.ročník

Žák:

- vysvětlí základní pojmy oboru dramatická výchova
- propojí získané znalosti s praxí

6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

ZUŠ je připravena poskytnout základní umělecké vzdělávání žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Na základě posudku z pedagogicko – psychologické poradny, případně ze speciálně pedagogického centra, žádosti zástupců žáka a po posouzení vztahu mezi rozsahem znevýhodnění a požadavky, které vyplývají ze školního vzdělávacího programu, je vytvořen individuální vzdělávací plán. Pravidla jeho tvorby stanovuje vyhláška č.73/2005 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

- Zohledňujeme rozvržení učiva, pomáháme s výběrem vhodného oboru a studijního zaměření
- V případě přijetí žáka ze sociálně znevýhodněného prostředí může škola poskytnout slevu na školném a rovněž může bezplatně zapůjčit školní pomůcky a hudební nástroje
- Problematika žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nedílnou součástí Vlastního hodnocení školy
- Komunikační systém mezi učiteli a mezi školou a rodiči, v případě potřeby, umožňuje aktuální informovanost o problematice žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Budova školy je vybavena bezbariérovým přístupem

7. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola může na základě posudku z pedagogicko – psychologické poradny (žák diagnostikován jako mimořádně nadaný), na základě žádosti zákonných zástupců a souhlasu ředitele vypracovat individuální studijní plán. Tento plán se vypracovává zpravidla na jeden školní rok. U žáků, kteří mají mimořádné dispozice k uměleckému vzdělávání, prokazují vynikající studijní výsledky, připravují se na studium ve středních nebo vysokých školách uměleckého směru a nejsou diagnostikováni specializovaným pracovištěm, individuální plán nevytváříme. V takových případech volíme rychlejší postupy podle ročníkových výstupů, rozšíření učiva, rozšíření hodinových dotací apod. O posílení hodinové dotace rozhoduje na žádost třídního učitele ředitel školy.

8. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

8.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Zásady hodnocení

Hodnocení je nutno chápat jako nástroj, který žáky motivuje a podporuje jejich zájem o studium. Při hodnocení studijních výsledků zohledňujeme morálně volní vlastnosti žáka, přístup ke studiu, osobní zlepšení žáka a výsledků, kterých je žák maximálně schopný dosáhnout. Splnění ročníkových výstupů je důležitým vodítkem pro objektivní posouzení studijních výsledků. Podklady pro hodnocení získává učitel soustavným pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připraveností na vyučování. Účelem hodnocení není za každou cenu nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit především to, co umí. Hodnocení také zahrnuje úroveň prezentace žáka na veřejnosti.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka je nutno informovat rodiče, konzultovat s nimi daný problém a hledat společná řešení.

Postupová zkouška se stává nepostradatelným nástrojem pro hodnocení žáka na konci školního roku. Žáku by měla poskytnout zpětnou vazbu od více učitelů stejného předmětu nebo oboru. Vedoucí PK tak získávají přehled o úrovni vzdělávání v jednotlivých ročnících a učitelé si při posouzení žákova výkonu mohou porovnat své hodnocení s názory ostatních kolegů. Postupovou zkoušku vykonávají žáci Hudebního oboru z předmětů, které vychází z oblasti individuální interpretace. Žáci I.stupně vykonají postupovou zkoušku na závěr každého studijního ročníku. Žáci II.stupně vykonají postupovou zkoušku a prokáží své znalosti a dovednosti na závěr 2. a 4.ročníku.

Hodnocení žáků v pololetí a na konci školního roku

- Pravidelně navštěvuje výuku a projevuje zájem o výuku

- Aktivně se účastní akcí pořádaných školou
- V hodnotícím období uskutečnil pozorovatelný pokrok
- Svým vystupováním a reprezentací přispívá k dobré pověsti školy
- Zodpovědně se připravuje na vyučovací hodinu
- Aktivně se zapojuje do kolektivních činností a spolupracuje s ostatními
- Splnil stanovené školní výstupy

Celkové hodnocení se pak řídí Vyhláškou č.71./2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání:

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – uspokojivý
- 4 – neuspokojivý

Celkový prospěch na vysvědčení se stanovuje třemi stupni:

Prospěl (a) s vyznamenáním

Prospěl (a)

Neprospěl (a)

8.2 Oblasti Vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je určitý způsob zjišťování skutečného stavu podmínek a průběhu vzdělávání, studijních výsledků žáků i kvality řízení školy. Vlastní hodnocení školy se zpracovává v různých oblastech podle aktuální potřeby nebo v pětiletých intervalech.

Hodnocení se týká následujících oblastí:

- kvalita poskytovaného vzdělávání
- fungování vnitřního informačního systému pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- podmínky ke vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám a ekonomickým zdrojům
- vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- funkčnost informačního a komunikačního systému školy

Poznámka – vysvětlivky ke zkratkám:

ⁱ Hra na EKN – Hra na elektronické klávesové nástroje

ⁱⁱ SPD – studium pro dospělé

ⁱⁱⁱ PS – přípravné studium

^{iv} PHV – přípravná hudební výchova

^v EKN – elektronické klávesové nástroje

